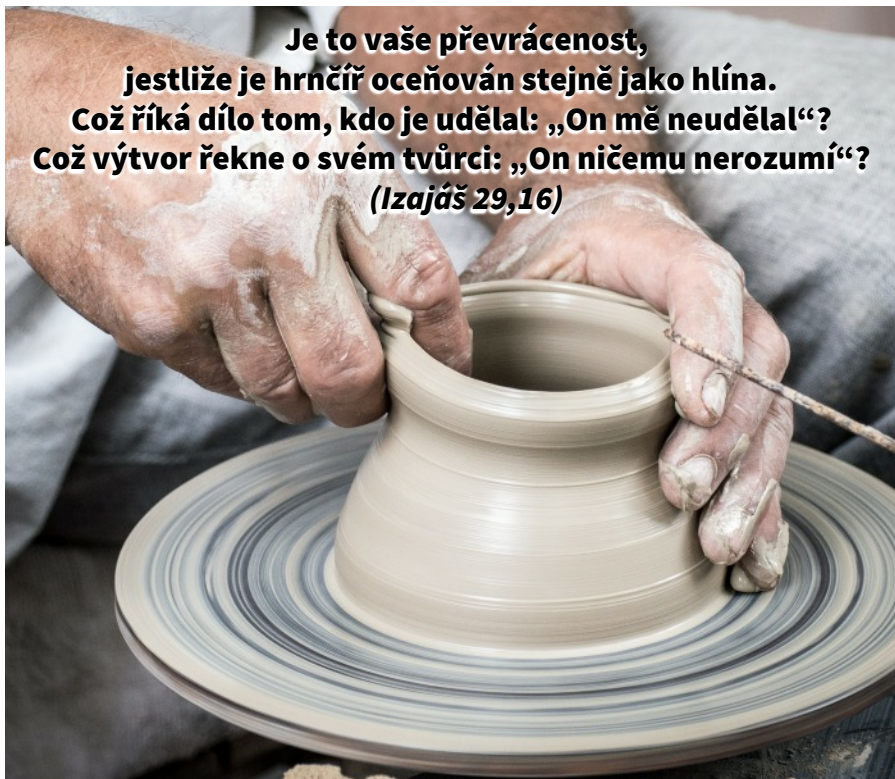

Soli Deo Gloria

Jedině Bohu buď sláva

**Duben 2021
Ročník 2, číslo 6**

**Je to vaše převrácenost,
jestliže je hrnčír oceňován stejně jako hlína.
Což říká dílo tom, kdo je udělal: „On mě neudělal“?
Což výtvar řekne o svém tvůrci: „On ničemu nerozumí“?
(Izajáš 29,16)**

OBSAH

Vůně Krista.....	3
Co je skutečná modlitba.....	4
Hubenost duše.....	16
Podstata evangelia (Tt 2,14).....	22
Dokončit závod společně (Žd 12,15-17).....	27
Muž světa (Gn 36,1-43).....	41
Kde je hranice podřízenosti autoritám?.....	57

Vydává Jaroslav Kernal

© SoliDeoGloria.cz

Praha 2021

VŮNĚ KRISTA

Charles H. Spurgeon

Článek na stránkách *Soli Deo Gloria* – [zde](#).

Starší a vyzrálí svatí šíří tak příjemnou vůni Krista, že rozhovor s nimi je lahodně osvěžující pro toho, kdo s potěšením slyší o slávě vykupující lásky. V hodině bouře prověřili pevnost kotvy; v den bitvy vyzkoušeli brnění; v žhavém poledni ve vyprahlé zemi se skryli do stínu velké skály; proto mluví o těch věcech a o tom, který pro ně je tím vším. Pokud chceme získat takové perly jako oni, musíme se ponořit do stejných vod.

CO JE SKUTEČNÁ MODLITBA

John Bunyan

Článek na stránkách *Soli Deo Gloria* – [zde](#).

Modlitba je upřímné, rozumné a láskyplné vylití srdce či duše před Bohem. Děje se tak skrze Krista v síle Ducha svatého a s jeho pomocí. Modlíme se za věci, které Bůh zaslíbil, a podle jeho Slova prosíme za dobro církve a ve víře se poddáváme vůli Boží.

V tomto popise je uvedeno sedmero věcí. Modlitba je (1) upřímné, (2) rozumné, (3) láskyplné vylití duše před Boha skrze Krista; (4) v síle a s pomocí Ducha svatého; (5) za věci, které Bůh zaslíbil a podle jeho Slova; (6) za dobro církve; (7) s vírou, která se podřizuje Boží vůli.

1. Tedy za prvé: Modlitba je **upřímné** vylití duše před Bohem.

Upřímnost je forma milosti, která prostupuje veškeré dary Boží milosti, jež jsou v nás, a veškeré jednání křesťana. Kdyby tomu tak nebylo, Bůh by modlitbu nechával bez povšimnutí. David zdůrazňuje upřímnost v souvislosti s modlitbou: „Volával jsem k němu svými ústy, na jazyku jsem měl jeho chválu. Kdybych viděl ve svém srdci nepravost, Panovník by mě nevyslyšel“ (Ž 66,17–18). Upřímnost musí být součástí modlitby – jinak ji Bůh jako modlitbu nepřijme (Ž 16,1–4). „Když mě budete volat, půjdete a budete se ke mně modlit, vyslyším vás. Když mě budete hledat, naleznete mě, pokud mě budete hledat celým svým srdcem“

(Jr 29,12–13). Pokud lidé Boha svým srdcem nehledají, Hospodin jejich modlitby nepřijímá: „Nevolali ke mně o pomoc ve mém srdci,“ tj. upřímně, když „naříkali na svých ložích“ (Oz 7,14). Jejich modlitba je pouhým předstíráním, oni chtějí být viděni, přejí si, aby jim jiní za jejich modlitbu aplaudovali. Za upřímnost chválil Kristus Natanaele, kterého viděl pod fíkovníkem: „Hle, to je opravdu Izraelita, ve kterém není lsti“ (Jan 1,47). Ten dobrý muž se patrně pod tím fíkovníkem modlil, a to upřímně a opravdově. Upřímnost je jednou ze zásadních složek modlitby, kterou Bůh přijímá. „Modlitba přímých je mu milá“ (Př 15,8).

Proč je upřímnost jednou z nejpodstatnějších složek modlitby, kterou Bůh přijímá? Protože upřímnost umožňuje duši, aby jednoduše otevřela své srdce Bohu a mluvila s ním prostince, bez jakékoli dvojznačnosti. Duše se jednoduše odsuzuje a nic neskrývá. Volá k Bohu ze srdce, bez falešných komplimentů. „Zřetelně jsem slyšel, jak nad sebou Efrajim nařiká: Káral jsi mě a dal jsem se pokárat jako nezbrocené tele“ (Jr 31,18). Upřímný člověk je stejný v komůrce, kde je sám, stejně jako tváří v tvář celému světu. Neví, co je to nosit dvojí masku, jednu navenek před lidmi, druhou v soukromí. Potřebuje Boha a být s ním, když koná povinnost modlitby. Upřímnost nevolí krásná slova, protože podobně jako Bohu jí jde o srdce. A pravá modlitba vychází ze srdce.

2. Modlitba je upřímné a *vědomé* vylití srdce nebo duše. Není to, jak se mnozí domnívají, několik upovídáných a vtíravých výrazů, ale vědomý pocit v srdci. Modlitba obsahuje rozumné povědomí o různých věcech. Někdy je to

vědomí hříchu, někdy vědomí, že jsme přijali milost, někdy vědomí o tom, že Bůh je připraven milost darovat.

(I) Někdy jde o vědomí, že potřebujeme smilování, protože hřích je nebezpečný. Tvrdím, že duše je schopna citů, a její pocity ji vedou k vzdychání, naříkání a zlomenosti srdce. Správná modlitba tryská ze srdce, když je srdce přemoženo zármutkem a hořkostí, podobně jako krev vytéká z těla, když na něm leží nějaké těžké břímě (1S 1,10; Ž 69,3). David řve, volá, pláče, jeho srdce zemdlívá, jeho očím se nedostává slz (Ž 38,9–11). Chizkijáš lká jako holubice (Iz 38,14). Efrajim nad sebou naříká (Jr 31,18) a Petr nad sebou hořce pláče (Mt 26,75). Kristus s hlasitým křikem prolévá slzy (He 5,7). A toto vše se děje, protože lidé mají povědomí o Boží spravedlnosti, o své vině, o bolestech pekla a zkáze. „Omotaly mě provazy smrti, dolehla na mě tíseň podsvětí, postihlo mě soužení a žal. Vžívám však Hospodinovo jméno“ (Ž 116,3–4). A na jiném místě: „V noci se má duše nenechala utěšit“ (srov. 77,2). A opět: „Jsem velmi sklíčen a pokořen, celý den chodím v nářku“ (Ž 38,7). Ve všech těchto případech je zřejmé, že modlitba obsahuje jakési rozumné povědomí, které vyplývá na prvním místě z vědomí hříchu.

(II) Někdy má duše sladké vědomí o přijatém milosrdenství, které povzbuzuje, utěšuje, posiluje, oživuje a osvěcuje. David vylévá svou duši, aby žehnal Bohu, aby chválil a obdivoval velkého Boha za jeho lásku k nám, bídným a odporným ubožákům. „Dobrořeč, má duše, Hospodinu, a celé mé nitro jeho svatému jménu! Dobrořeč, má duše, Hospodinu, a nezapomínej, co vše vykonal. On odpouští všechny tvé

viny, on uzdravuje všechny tvé nemoci. On vykupuje z jámy tvůj život, korunuje tě milosrdenstvím a slitováním. On napájí tvé trvání dobrem, tvé mládí se obnovuje jako mládí orla“ (Ž 103,1–5). Modlitba svatých se tak někdy promění v chválu a děkování, a přece zůstává modlitbou. Je v tom tajemství: Boží lidé se modlí, a přitom chválí Boha, jak je psáno: „O nic nebuďte úzkostliví, ale ve všem oznamujte Bohu své žádosti v modlitbě a prosbě s děkováním“ (Fp 4,6). Rozumné děkování za přijaté milosrdenství je v Božích očích mocnou modlitbou. Takovou modlitbu radostně vyslýchá.

(III) Modlíci se duše někdy vnímá, že přijme milosrdenství. To ji zapaluje. „Ty, Hospodine zástupů,“ říká David, „jsi odhalil uchu svého služebníka a řekl jsi: Postavím ti dům. Proto tvůj služebník našel odvahu modlit se k tobě tuto modlitbu“ (2S 7,27).

Toto podněcovalo Jákoba, Davida, Daniela i mnohé další, aby se modlili ne v nějakých křečích, ne nějak bláznivě, ale mocně, žhavě a vytrvale, a aby s nářkem vyjádřili, jak na tom před Bohem jsou, vědomi si toho, co jim schází, vědomi si své bídy, ale i ochoty Boží projevit milosrdenství (Gn 32,10–11; Dan 9,3–4).

3. Modlitba je upřímné, vědomé a *láskyplné vylití duše před Bohem.*

Jaká vroucnost, jaká síla, jaký život, jaká láska je ve skutečné modlitbě! „Jako laň dychtí po vodních tocích, tak má duše dychtí po tobě, ó Bože!“ (Ž 42,1). „Hle, toužím po tvých přikázáních“ (Ž 119,40). „Má duše touží, ano, chřadne steskem po Hospodinových nádvořích; mé srdce i tělo ra-

dostně volají k živému Bohu“ (Ž 84,3). „Mou duši stravuje touha po tvých nařízeních za každého času“ (Ž 119,20). Jakou lásku objevujeme v těchto modlitbách! Stejný cit nacházíme u Daniela: „Ach, Panovníku, slyš! Ach, Panovníku, odpusť! Ach, Panovníku, pozorně naslouchej a jednej, neotálej! Kvůli sobě samému, Bože můj“ (Da 9,19). Každá slabika je plná naléhavosti. Jakub mluví o vroucí modlitbě, která mnoho zmůže. O Ježíšovi čteme: „Ocitnuv se ve vnitřním zápase, usilovněji se modlil“ (Lk 22,44). Jeho city se vztahovaly k Bohu a toužily po jeho pomáhající ruce. Jak daleko jsou modlitby většiny lidí od takové modlitby! Běda! Většina lidí si svou povinnost vůbec neuvědomuje, a pokud jde o ty, kdo jsou si jí vědomi, obávám se, že je jim velmi vzdáleno upřímné, vědomé a láskyplné vylití srdcí nebo duší před Boha. Vystačí si s pár slovy a trochou tělesného pohybu a zamumlají několik imaginárních modliteb. Pokud do modlitby vkládáme své city, týká se modlitba celého člověka, a to způsobem, že duše není ochotna jít dále bez vytouženého dobra a bez obecenství s Kristem, který je naší útěchou. Proto svatí vydali veškerou svou sílu, a někdy i život, než aby se spokojili s životem bez požehnání (Ž 69,4; 38,9–10, Gn 32,27.29).

Toto vše zjevuje neznalost, světskost a duch závisti v srdcích těch, kterým velmi záleží na formě modlitby, nikoli však na její moci. Málokdo z nich tuší, co znamená znovu se narodit, mít obecenství s Otcem skrze Syna a vnímat moc milosti, která posvěcuje lidská srdce. Sice se modlí, ale žijí prokleté, hýřivé, smilné a nechutné životy, plné zlovůle, závisti a klamu. Přitom pronásledují Boží děti. Jak hrozný

soud je čeká! Před tímto soudem je jejich pokrytecká shromáždění s jejich modlitbami nikdy nijak neochrání.

Modlitba je *vylití* srdce nebo duše. V modlitbě se odhaluje lidské já. Modlitba otvírá srdce Bohu. V modlitbě se laskyplně vylévá duše v prosbách, vzdychání a nářcích. „Panovníku, před tebou jsou všechny mé tužby,“ říká David, „mé vzdychání není před tebou skryto“ (Ž 38,10). A opět: „Má duše žízni po Bohu, po živém Bohu! Kdy předstoupím, abych se ukázal před Boží tváří? Na to vzpomínám a vylévám v sobě svou duši“ (Ž 42,3.5). Všimněte si slov: „Vylévám svou duši.“ Tento výraz naznačuje, že v modlitbě odchází všechnen náš život a všechna naše síla k Bohu. Podobně i na jiném místě: „Lidé, doufejte v něj v každý čas, vylévejte před ním své srdce“ (Ž 62,9). Taková modlitba má od Boha zaslíbení, že ubohé stvoření bude vysvobozeno ze zajetí a otroctví. „Tam budete hledat Hospodina, svého Boha, a nalezněš ho, když ho budeš hledat celým svým srdcem a celou svou duší“ (Dt 4,29).

A dále: Modlitba je vylití srdce nebo duše *Bohu*. To zjevuje, jak úžasný je duch modlitby. Modlitba přichází před velkého Boha. „Kdy půjdu a ukážu se před Hospodinem?“ Duše, která se takto modlí, spatřuje prázdnotu všech věcí pod nebem, i to, že odpočinek a uspokojení duše nalezneme pouze v Bohu. „Vdova se spoléhá na Boha a oddává se vytrvale prosbám a modlitbám“ (1Tm 5,5). David říká: „V tobě, Hospodine, hledám útočiště, kéž nejsem nikdy zahanben! Ve své spravedlnosti mě vysvobod' a vytrhni! Nakloň ke mně své ucho a zachraň mě! Bud' mi skalním příbytkem, kam budu stále přicházet. Prikázal jsi, abych byl

zachráněn, neboť jsi má skála a má tvrz. Bože můj, vytrhni mě z moci ničemy, z rukou bídačka a surovce. Tys má naděje, Panovníku Hospodine; od mládí mám k tobě důvěru“ (Ž 71,1–5). Mnozí o Bohu mluví, ale správná modlitba činí Boha nadějí, podporou a vším. Pro správnou modlitbu není nic jiného důležité, nic hodné hledání než Bůh sám. A hledá ho, jak jsem říkal, upřímně, vědomě a s láskou.

A znovu: Modlitba je upřímné, vědomé a láskyplné vylití srdce nebo duše před Bohem *skrze Krista*. Toto „skrze Krista“ je důležité, jinak je totiž otázka, zda vůbec jde o modlitbu, protože navenek to tak nemusí nutně vypadat.

Kristus je cesta, po které může duše předstoupit před Boha. Bez Krista by ani jediná z našich proseb nevstoupila do uší Hospodina zástupů (viz Jan 14,6). „Požádáte-li o cokoli v mém jménu“; „oč požádáte Otce v mém jménu, to učiním“. Takto se modlil Daniel za Boží lid – modlil se v Kristově jménu. „Teď ale vyslyš, Bože náš, modlitbu svého otroka i jeho úpěnlivé prosby a rozjasni svou tvář nad svou zpus-tošenou svatyní, pro Panovníka“ (Da 9,17). Podobně David: „Pro své jméno, Hospodine, mi odpusť mou vinu; ano, je velká“ (Ž 25,11). Ovšem ne každý, kdo zmiňuje Kristovo jméno v modlitbě, tak činí v pravdě. Ne každá modlitba ve jménu Krista je účinná. Předstoupit před Boha skrze Krista – to je na modlitbě to nejtěžší. Člověk si může být vědom svého stavu a upřímně toužit po milosrdenství, a přece není schopen přijít skrze Krista k Bohu. Člověk, který přichází k Bohu skrze Krista, ho musí nejprve znát; „kdo přichází k Bohu, musí uvěřit, že Bůh je“ (He 11,6). Ten, kdo přichází k Bohu skrze

Krista, musí nejprve poznat Krista. Mojžíš prosí: „Dej mi poznat svou cestu, abych tě poznal“ (Ex 33,13).

Krista může zjevit jedině Otec (Mt 11,27). Přicházet skrze Krista pro hříšníka znamená, že Bůh mu dává možnost skrýt se ve stínu Pána Ježíše Krista, podobně jako se člověk skrývá pod něčím, co mu poskytuje bezpečí (Mt 16,16). Proto David často používá pro Krista slova jako štít, pavéza, věž, pevnost nebo skála (Ž 18,3; 27,1; 28,1), a to nejen proto, že díky Kristu zvítězil nad nepřáteli, ale i proto, že díky němu našel přízeň u Boha Otce. Proto Bůh říká Abrahamovi: „Neboj se, já jsem tvůj štít“ (Gn 15,1). Muž, který přichází k Bohu skrze Krista, musí mít víru, kterou obléká Krista, a v něm pak předstupuje před Boha. Ten, kdo věří, je zrozen z Boha, a tak se stává jedním ze synů Božích. Díky tomu je připojen ke Kristu a stává se jeho údem (Jan 3,5.7; 1,12). Jako úd Kristův pak předstupuje před Boha. Jelikož je údem Kristovým, Bůh na něj hledí jako na součást Krista, součást jeho těla, masa a kostí. S Kristem je spojen vyvolením, obrácením, osvícením, a srdce takového člověka naplňuje Duch (Ef 5,30). Nyní tedy přichází k Bohu na základě Kristových zásluh, díky jeho krvi, spravedlnosti, vítězství a přímlově, a tak stojí před Bohem jako „přijatý v Milovaném“ (Ef 1,6). A protože toto ubohé stvoření se tak stalo údem Pána Ježíše a díky tomu má přístup k Bohu, dostává díky tomuto spojení Ducha svatého, díky němuž je pak člověk schopen vylít svou duši před Bohem.

4. Modlitba je upřímné, vědomé, láskyplné vylití srdce nebo duše před Bohem skrze Krista, a to v *síle Ducha a za jeho pomoci*.

Tyto věci jsou na sobě vzájemně závislé, takže skutečná modlitba nemůže existovat bez jejich dokonalého propojení. Možná nebude příliš výmluvná, avšak bez uvedených věcí to nikdy nebude modlitba, kterou by Bůh přijal. Bez upřímného, vědomého, láskyplného vylití srdce před Bohem jde jen o prázdné mluvení. Kdyby nebylo Krista, naše modlitba by nikdy nepronikla k Božímu sluchu. Podobně kdyby to nebylo v síle Ducha a za jeho pomoci, bylo by to, jako když synové Áronovi obětovali cizí oheň (Lv 10,1–2). Více o tom později. Zatím se spokojím s tvrzením, že modlitba pronesená bez poučení a pomoci Ducha nemůže být „podle Boží vůle“ (Ř 8,26–27).

5. Modlitba je upřímné, vědomé, láskyplné vylití srdce nebo duše před Bohem skrze Krista, v síle Ducha a za jeho pomoci, a *je to prosba za věci, které Bůh zaslíbil* (Mt 6,6–8).

Modlitba je pravá pouze v rámci Božího Slova. Nejsou-li naše prosby určeny Knihou, jde o rouhání, či v lepším případě o plané žvanění. Proto David při svých modlitbách vždy přihlížel k Božímu Slovu. „Do prachu je přitištěna má duše; obživ mě podle svého slova.“ A opět: „Má duše se rozplývá žalem; pozdvihni mě podle svého slova“ (Ž 119,25–28; viz i verše 41, 42, 58, 65, 74, 81, 82, 107, 147, 154, 169, 170). A „pamatuj na slovo ke svému služebníku, jímž jsi ve mně vzbudil naději“ (verš 49). Duch svatý neprobouzí srdce křesťana bezprostředně, ale vždy Božím Slovem a skrze Boží Slovo. Duch tedy vnáší Slovo do srdce a tím je otvírá, což člověka vede k Pánu a k tomu, aby mu řekl, jak na tom je, a také k tomu, aby se podle Slova přimlouval. Tak tomu bylo i s Danielem, který byl mocným prorokem Hos-

podinovým. Ten z Písma pochopil, že se blíží konec zajetí Izraele, a na základě pochopeného Slova se modlil: „Já, Daniel,“ říká, „jsem vyrozuměl z knih,“ totiž z Jeremjášových spisů, „že počet roků, který se má naplnit ohledně trosek Jeruzaléma, je sedmdesát let. Tehdy jsem obrátil svou tvář k Panovníku Bohu, abych jej hledal modlitbou a úpěnlivými prosbami, v postu, žíněném rouchu a popelu“ (Da 9,2–3).

Protože Duch je pomocník a vládce duše modlící se podle Boží vůle, vede ji podle Božího slova a jeho zaslíbení. Proto se i náš Pán Ježíš Kristus zastavil, ačkoli tím ohrozil vlastní život. „Či myslíš, že nemohu poprosit svého Otce, a on mi hned pošle víc než dvanáct legií andělů? Jak by se však naplnila Písma, že se tak musí stát?“ (Mt 26,53–54). Kdyby o tom bylo v Písmu jediné slůvko, brzy bych unikl z rukou nepřátel a andělé by mi pomáhali. Písmo ale takovou modlitbu neumožňuje, protože říká něco jiného.

Je tedy třeba modlit se v souladu se Slovem a se zaslíbením. „Budu se modlit duchem, ale budu se modlit i myslí“ (1Ko 14,15). Tato mysl ale musí brát vážně Boží slovo. Pokud lidé slovo odmítají, jak by mohli říkat, „jsme moudří“? (Jr 8,9).

6. Za dobro církve.

Toto vyjádření zahrnuje vše, co přispívá k Boží slávě, k šíření Krista nebo k dobru jeho lidu. Bůh, Kristus a jeho lid jsou totiž natolik propojeni, že když se modlíme za dobro jednoho, nezbytně to zahrnuje i druhé. Podobně jako Kristus je v Otci, svatí jsou v Kristu. Ten, kdo se dotýká svatých, dotýká se zřítelnice Božího oka. Modli se za pokoj

Jeruzaléma – tím se modlíš za vše, co je od tebe požadováno. Jeruzalém nepozná dokonalý pokoj, dokud nebude v nebi, a Kristus netouží po ničem více, než mít Jeruzalém právě tam. To je také místo, které mu Bůh skrze Krista určil. Kdo se modlí za pokoj a dobro Siónu nebo církve, modlí se za to, co vykoupil Kristus svou krví a co mu Otec dal jako odměnu. Kdo se takto modlí, musí se modlit za hojnost milosti pro církev, za to, aby jí Bůh pomohl ve všech pokušeních, aby Bůh nedopustil, aby něco bylo pro církev příliš těžké, aby všechny věci napomáhaly jejímu dobru, aby Bůh zachoval své děti bez poskvrny a bez úhony, a to ke své slávě uprostřed zvráceného pokolení. To je rovněž esencí Kristovy modlitby v Janovi 17. K tomu směřují i všechny modlitby Pavlovy, jak je patrné zejména z této: „A za to se modlím, aby se vaše láska ještě víc a více rozhojňovala v důkladnějším poznání a ve vší vnímavosti; abyste uměli rozpoznat to, na čem záleží, a byli čistí a bezúhonní pro den Kristův, naplnění ovocem spravedlnosti, které nesete skrze Ježíše Krista ke slávě a chvále Boží“ (Fp 1,9–11). Je to modlitba krátká, ale vidíte, že je od počátku až do konce plná dobrých přání pro církev: aby stála pevně a kráčela vpřed, a to v plnosti Ducha, bez poskvrny, v upřímnosti a bez pohoršení až do dne Kristova, ať už bude procházet jakýmikoli pokušeními a pronásledováním (Ef 1,16–21; 3,14–19; Kol 1,9–13).

7. Již jsem zmiňoval, že modlitba se *podává Boží vůli* a říká: Buď vůle tvá, jak to učil Kristus (Mt 6,10). Proto musí ti, kdo patří Pánu, se vší pokorou položit sami sebe, své modlitby a vše, co mají, k nohám svého Boha, aby Bůh

s nimi a se vším naložil, jak to ve své nebeské moudrosti vidí jako nejlepší. Není ale pochyb o tom, že Bůh vyslyší touhy svého lidu tak, že to bude jim k dobru a jemu k slávě. Když se tedy svatí při modlitbě poddávají Boží vůli, nepochybují o Boží lásce a laskavosti, kterou jim projevuje. Nicméně nejsou vždy zcela moudří a Satan je může obelstít a svést je k tomu, aby se modlili za něco, co by nebylo – kdyby to dostali – ani k Boží slávě, ani k dobru Božího lidu. „A to je ta naprostá důvěra, kterou máme k němu, že když bychom o něco žádali podle jeho vůle, slyší nás. A víme-li, že nás slyší, kdykoli o něco žádáme, víme, že máme to, co jsme od něho žádali“ – tedy to, oč jsme žádali v Duchu milosti a proseb (1J 5,14–15). Už jsem zmínil, že modlitba, která není předkládána v Božím Duchu a skrze něj, nebude vyslyšena, protože je mimo Boží vůli. Tu zná jen Duch, a proto ví, jak se modlit podle Boží vůle. „Vždyť kdo z lidí ví, co je v člověku, než duch člověka, který je v něm? Tak ani Boží věci nezná nikdo, jen Duch Boží“ (1Ko 2,11). O tom však více později.

Jedná se o první kapitolu z knihy Johna Bunyana *O modlitbě*, vydalo nakladatelství Stefanos v r. 2021. Knihu najdete [zde](#).

HUBENOST DUŠE

Jan Karafiát

Článek na stránkách Soli Deo Gloria – [zde](#).

*On jim splnil jejich prosbu, ale stihl je pak úbytěmi [KRAL: ...
dopustil hubenost na život jejich]. (Ž 106,15)*

Těm tam na té poušti se zachtělo chleba a masa a teď si jeden každý z nás představ sebe na té své poušti. Nám se chce ještě mnohem víc než chleba a masa. A teď si představte, že se toho dočkáte, že to máte všecko. Co se vám ukazuje? Ono se vám ukazuje, že to nebylo žádné takové štěstí, za které jste to měli. Hojnost velká a hubenost na duši také! A tu nemohu vykládat, že každý přirozený člověk se musí zklamat v těch přirozených věcech, když v přirozených věcech hledá víc, než co Bůh do nich vložil. To se samo sebou rozumí. Když otevřete hebrejské žalmy, vidíte, že hebrejské slovo „život“ překládají bratří jinde „duše“, takže můžete číst: „Dopustil hubenost na duši jejich“ a můžete tomu rozumět duchovně. Všecko to přirozené, co si přáli, dostali. Bohatství veliké, ale duchovně to nebyla žádná velká milost, nýbrž duchovně se dostaví velká hubenost, ano i zahynutí. Tu myšlenku máte často v Písmu. Otevřete si, prosím, Izajáše 10,16: „Proto pošle Pán, Hospodin zástupů, na asyrské vypasence úbytě a pod asyrskou slávou to

zapraská praskotem ohně.“ Otylí jsou, tuční velice, ale duchovně to neznamená žádnou zvláštnost.

Rád bych ke společnému vzdělání vytkl čtvero věcí:

I. Aby ta duchovnost při nás byla

Jak mohu vykládat, jak to s duchovností chodí, když tu není duchovní život? To je to nejvzácnější, co Pán Bůh na světě má. Tu jsou patrné stupně v životě: červ, pták, čtvernohé zvíře a tu vidíte toho přirozeného člověka a tu vidíte toho duchovního člověka. To je to nejvzácnější. A když to vystihuji, tak řeknu: Všecko to nižší je na to, aby se Pánu Bohu ukázal ten duchovní člověk. Temnota je na to, aby hvězdy krásně svítily, protože bez temnoty byste je neviděli.

Ale kde by tu byl duchovní život? Jací jsme všichni? To máte u Jana 3,6: „Co se narodilo z těla, je tělo, a co se narodilo z Ducha, je duch.“ Žádný duchovní život není z těla. Není jediné výjimky. Jak to vypadá, když jsme tělesní lidé? Tak, jak to může při tělesném člověku vypadat. Všecka ta tělesnost, všechny ty skutky těla tu jsou. Ze srdce vystupují takové a takové věci, protože v srdci jsou. Duchovní život žádný, protože tu není. Když jsme přirození lidé, tak to tělesné tu je všecko, ale duchovního tu není nic. Tu je to zvířátko a tu jsem já, přirozený člověk. V této částce není žádného rozdílu: to zvíře nemá duchovního života a já také nemám duchovního života. Ale rozdíl tu je: Při zvířeti nemá dojít na duchovní život, protože ho Pán Bůh na to nestvořil, ale já jsem pro duchovní život. To je moje určení. Ale kde bych jej vzal? Když si přál, abych věděl, co je vzduch, dal mi plíce a já vím, co je vzduch. Když chtěl, abyste věděli, co je vůně, dal vám

čich. On se postaral, aby se něco v přírodě oddělilo, a vy to cítíte. A on si přeje, abyste věděli, co je duchovní život. On se k vám začne blížit osobně. Ale kdo pak to může kontrolovat, jestli se k nám blíží osobně? Když to nemůžete kontrolovat, tak se k vám ještě neblíží. Ale když začnete pozorovat, že jste tělesní lidé, tak se Bůh k vám jistě blíží. Nemůžete mrákotu pozorovat, pokud jste v mrákotě. Musíte nejprve spatřit světlo, abyste pozorovali mrákotu. Tak se to má. Já nemohu psát černým na černé. Pokud jste jen tělo, vy nemůžete vidět, co je tělo a co je duch. Tobě se však začne jevit při té jeho duchovnosti všechna ta tělesnost. Bídny já, člověk, co si já počnu? To je počátek duchovnosti.

Začnete naříkat, že jste neduchovní. A dříve jste nenařikali? Ne, protože nebylo světla. „Pojďte ke mně.“ Tu ti začne zjevovat své evangelium. Co to je? To je jeho perla, to je to nejvzácnější, co Bůh na světě pro lidi má. On přišel v našem těle sám a sám vzal ty nepravosti na sebe. Nikdy byste k němu neutíkali, kdybyste nebyli ztraceni. On vás to nechá okoušet, že krev Krista Ježíše, Syna Božího, očišťuje vás od všelikého hříchu. On vás má očistěné. A jak přebýval ve svém těle Pán na světě, tak může přebývat ve vaší duši. Začne ve vás vyvozovat život, jaký vedl on, když byl na této zemi. Vy jste stále u něho jako ratolesti na vinném kmeni. To je váš duchovní život. To je to nejlepší, co je na světě. To, aby tu bylo. To je to první. A nyní to druhé:

II. Kdy takový život prospívá?

Jestliže duchovní život tu je a je takový, ze z něho všechno pochází, kdy bude takový život prospívat a kdy hynout?

To nás vede k našemu textu: ... splnil jejich prosbu, ale, ale dopustil hubenost na duši jejich. Když člověk tak krásně prospívá v těch přirozených věcech, proč se musí dostavit hubenost duchovní? Krásné prospívání v těch tělesných věcech je vždycky nebezpečné a v některých případech ten duchovní život musí hynout. A proč by to tak mělo být, když se člověku krásně daří v těch věcech vezdejších? Protože se to tak má s duchovním životem a s přirozenými věcmi. Myslete si, že se mají lidé přirozeně velice krásně rádi. To tak vypadá, ale je to přirozené milování. Nemyslete si, že to přinese něco duchovního. Duchovní život pochází z Ducha Božího. Představte si, že na té své poušti máte chleba, maso, manu, co si jen přejete, ale z toho nebude nic duchovního. Ty řekneš: Ale to nepřekáží mému duchovnímu životu. To je pravda, ale je to málo. Duchovní život potřebuje něco víc, než aby mu nebylo překáženo. Tvůj duchovní život je krásný plamének a je dobře, že se na něj nehází hlína, ale to je málo. Plamen musí mít něco, co poslouží plamenu. Ti tam chtějí maso na poušti a mají manu. Co vás to napadá, na poušti chtít maso? A oni chtějí mít později krále, aby se vyrovnali té čeládce kolem. Muselo to s nimi tak dopadnout, jak to dopadlo.

Myslete si, že se vám toho tolik nahromadí, že se máme jako Šalomoun. Ale najednou začaly ty věci s ním točit a duchovní život trpí. Jak té milosti není víc než té slávy, tak ta sláva začne točit vámi. To tedy aby se člověk bohatství bál! Ten světský člověk se mi vysměje, ten nemá, co ztratit, ale když vedete duchovní život, pak je, proč se bát. Proč? Protože to takové je. Když je toho světského mnoho, pak

na to nestačím. Tam ten zdědil po rodičích jměníčko mozo-ly vydělané. To je něco! Ale když se ti toho nahrnulo, tu se snadno dostane do tvé kapsy nepoctivý krejcar. A ten ti špatně poslouží. Tak se to má; když toho bylo málo, tys to ovládal. Když je toho víc, duchovní život to nesnese.

Myslíte si, že na těch zkonfiskovaných statcích z doby bělohorské spočívá veliká milost? Bylo mi řečeno, že v té bance vydělají obratem ruky deset tisíc zlatých. Nu, já zůstanu při desíti krejcarech. Já se toho bojím.

III. Čeho si musím hledět, aby ten duchovní život prospíval?

Musím stále zůstat u jeho pramene. To je ten nebeský Pán. Ten, který se nad námi smiloval, ten říká: „Zůstaňte ve mně“. Proč? Nu, on vám přeje, on vás má rád, a poněvadž vám přeje, chce, abyste zůstávali u něho, protože je vám toho třeba. A ty nesmíš vyjít ze spojení s jeho svatým Slovem a s těmi, kteří se Boha bojí. Ve Slově Božím je vždycky vůně nebeská. K němu, k němu, k němu. Ty nemůžeš krásně prospívat, když nejsi stále ve spojení s Bohem a jeho Slovem a s těmi, kteří si přejí duchovní život.

IV. Když to vystihnu, tak si sám řeknu o sobě, co si mám říci, a o jiných také.

Je možné, aby vám duchovní život krásně kvetl při vši té hojnosti, která tu je? Ne, to není možné. Když vidíte, co všechno máte, a rozumíte, pak vám je jasné, že to nemůže být jako v té době apoštolské. Otevřete si, prosím, Sk 4,33: „Boží moc provázela svědectví apoštolů o vzkříšení Pána Ježíše a na všech spočívala veliká milost.“ Vy šťastní lidé! Takovou

jistotu oni mají, že jsou v přízni Boží, že mají všechny lidi rádi, jsou jedno srdce a jedna duše, mají všechny věci společné a ničeho se nebojí. Proč? Protože je veliká milost přítomna všem. Ale pak nemohli mít takové statky, jaké máte vy. Nedivte se, že při vás druhým nekvete duchovního nic.

Co tu vidíte? Samá tělesnost. Samá hubenost. Jak by tu mohl být duchovní život? Vy mi sháníte konvalinky v takovém vysokém smrkovém lese! Celý týden budete běhat a nenajdete ani jednu. Tím dáváte najevo, že nerozumíte konvalinkám. Musíte jít přece tam, kde rostou. Vy však chodíte tam, kde nerostou. Nu, co najdete? Nic.

Podívejte se, co vy si dovolíte číst a poslouchat a při tom si myslíte, že váš duchovní život pokvete? Jak já bych si dovolil sednout s druhými, chci-li, aby mi duchovní život kvetl? „Všechno mohu“, praví apoštol, „ale ne všechno (mému duchovnímu životu) prospívá.“ Dostavuje se ta hubenost, o které mluví náš text.

Představte si starověký kočár a tam sedí černý pán. Jede z Habeše. Jede přes celý Egypt, jede do Jeruzaléma a hledá. Tělesně to nebyl žádný zisk. Ale co hledá? Hledá duchovní rozvážení. To byly moudře vyhozené peníze. A když se vracel, čteme o něm, že jel svou cestou a radoval se. Byla mu přítomna veliká milost Boží, ač mnoho peněz ztratil.

To je tvé povolání, aby život duchovní krásně kvetl. Ten text je k výstraze. I dal jim, čeho se jim chtělo, ale dopustil hubenost na duši jejich. Amen.

Pravděpodobně z 25. dubna 1909.

PODSTATA EVANGELIA (Tt 2,14)

Jaroslav Kernal

Článek na stránkách *Soli Deo Gloria* – [zde](#).

Čtrnáctý verš je korunou celé druhé kapitoly listu Titovi. Je vyvrcholením nejenom předchozích tří veršů, ale je vrcholem celého listu. Je nádherným drahokamem na koruně evangelia, které je vysvětlené ve verších 11-13 a následně zopakované v Tt 3,4-7. Ale žádný z těch veršů se nevyrovná čtrnáctému verši druhé kapitoly, který jednoduše shrnuje podstatu, základ evangelia, ukazuje na práci, dílo evangelia a nakonec jde k působení, k důsledkům evangelia. Je to verš, který je zaměřený cele na Pána Ježíše Krista a nás dovádí k pokornému uctívání v bázni Boží. Jedná se o verš, který sahá hluboko do Starého zákona a ukazuje na naplnění starozákonních zaslíbení.

A dám vám nové srdce a do nitra vám vložím nového ducha. Odstraním z vašeho těla srdce kamenné a dám vám srdce z masa. Vložím vám do nitra svého ducha; učiním, že se budete řídit mými nařízeními, zachovávat moje rády a jednat podle nich. (Ez 36,26-27)

Evangelium je Boží mocí ke spasení pro každého, kdo věří (Ř 1,16-17). A před námi je přesně toto evangelium. Podívejme se tedy na něj podrobněji.

Který dal sebe za nás ... (Tt 2,14)

O kom je tady řeč? Je to jasné! Pavel navazuje na konec třináctého verše – Kristus dal sebe za nás. Veliký Bůh a náš spasitel Ježíš Kristus dal sám sebe za nás. Poslouchejte! Stvořitel světa, věčný Boží syn, ten, v němž přebývá veškerá plnost i moudrost, ten, který je vzkříšení i život, vtělená pravda a záře Boží slávy, dokonalý obraz nebeského Otce, Pán pánů a Král králů, hlava všech mocností a sil, Divuplný rádce, Božský bohatýr, Vládce pokoje a Otec věčnosti **dal** sám sebe za nás. Je tady jedna krátká a jednoduchá až strohá věta, pět slov – který dal sebe za nás – ale tato slova musí hýbat srdcem každého křesťana.

Všimněte si, kdo dal sám sebe – z verše třináct jasně vyplývá, že to byl veliký Bůh a náš spasitel. Kdyby kdokoliv pochyboval o Kristově božství, tady je jednoznačný důkaz. Ježíš dal svůj život za nás. Dobrý pastýř položil život za své ovečky. Nikdo jiný než Bůh sám nemohl položit život za svůj lid. Hřích je urážkou nekonečného Boha a jeho důsledkem, jeho mzdou je nekonečná smrt – věčné oddělení od Boha a věčné utrpení v místě temnoty a pláče. Neexistuje žádná konečná, omezená cena, která by mohla splatit tento nekonečný dluh. Žádná stvořená bytost, i kdyby byla sebe-dokonalejší, nemůže být dostatečnou protihodnotou hříchu. Proto musel přijít Boží syn – bytost nekonečné slávy a dokonalé nádhery, bytost nebesky vznešená a absolutně dokonalá. Boží syn se stal člověkem, aby na lidském těle odsoudil hřích (Ř 8,3). Jenom smrt Božího syna je dostatečnou cenou za urážku nekonečného Boha. On dal sebe za nás. Kristus dal svůj život. Nikdo mu ho nevzal. A i když to

mohlo vypadat jako tragický justiční omyl, nebo jako nechutná politická vražda, ve skutečnosti:

Bůh předem rozhodl, aby byl vydán, a vy jste ho rukou bezbožných přibili na kříž a zabili. (Sk 2,23)

Bylo to Boží dílo. Bůh předem rozhodl. Kristus dobrovolně dal svůj život. Řekl, že nikdo mu ho nemůže vzít, ale že dává svůj život dobrovolně, protože ho má cele ve své moci. A také si ho sám vezme zpět (J 10,18). Ježíš věděl, že přemůže smrt, věděl, že nezůstane poddán smrti, protože smrt nad ním nemůže vládnout, ale vydal se jí – dal sebe za nás. Pomyslete na to, co to znamenalo! Na jedné straně je tady Boží syn, Ježíš Kristus, čistý a svatý, který se nikdy nedopustil hříchu, který vždy miloval Otce celým svým srdcem, celou svou duší, myslí i ze vší své síly a který miloval své bližní. V něm vidíme plnost lidství i plnost Božství. A na druhé straně je smrt – Boží nepřítel, Boží prokletí, důsledek hříchu i moc hříchu a nástroj ďábla. Smrt ve své duchovní podstatě je to nejodpornější, co se na tomto světě nachází. Je to naprostý protiklad Krista, tedy života, světla, lásky, radosti, pokoje, dobroty a požehnání. Smrt není nikdy požehnáním, ale je s ní spojené to nejhorší – temnota, chlad, pláč, skřípění zubů, bolest, utrpení a prokletí. Ale Kristus dal sám sebe za nás – dobrovolně a v poslušnosti podstoupil smrt a to smrt na kříži (Fp 2,8).

My si vůbec nedovedeme představit, co pro nás znamená smrt. Lidská mysl se tomu brání, celá lidská bytost se tomu brání, lidé si nalhávají, že to je prostě ukončení životních funkcí, že by to mohlo být v podstatě dobré a když ne dobré,

tedy aspoň nijaké, neutrální. Ďábelská evoluční teorie dokonce povýšila smrt na hnací princip vývoje a života a obelhává člověka, že tak je to v pořádku. Ale co říká Písmo? Písmo říká, že smrt je Boží nepřítel, který bude položen Bohu pod nohy až na samotném konci (1K 15,26). Jenom málo rozumíme tomu, co znamená smrt z Boží perspektivy. A už vůbec nerozumíme tomu, co musel zakusit Boží syn, když se dobrovolně vydal vládě smrti místo nás. Dal sebe za nás.

Pavel popisuje zástupnou oběť – Kristus je naším zástupcem, protože dal sebe za nás. Vyměnil náš život za svůj. Od pádu člověka všechno ukazovalo k tomuto okamžiku. Určitý náznak nacházíme už v zahradě Edenu, kdy Bůh přioděl člověka, Adama a Evu, do oblečení z kůže, což může ukazovat na zástupnou oběť, která byla obětovaná kvůli hříchu Adama a Evy. Synové Adama a Evy, Kain a Ábel, přinášeli oběti Bohu. A pravděpodobně se nejednalo o oběť uctívání, vděčnosti, protože jméno Hospodinovo začalo být vzýváno až o dvě generace později (Gn 4,26), ale nejspíš šlo o oběť smíření, tedy o zástupnou oběť. Takovou obětí byl potom podle Mojžíšova zákona beránek, který měl být bez vady a bez poskvrny. Takovou oběť přinesli Izraelci, když vycházeli z Egypta – zabili beránka a jeho krví pomazali veřeje svých domů, aby je pominul Zhoubce, který prošel Egyptem a pobil všechno prvorozené, lidi i dobytek. To byla zástupná oběť. Tato oběť byla přinášena až do chvíle, kdy byl obětován náš Pán. On je ten beránek Boží, který snímá hříchy světa. Svou dokonalou obětí naplnit to, na co všechny ty předchozí oběti ukazovaly.

Od jeho obětování na kříži Golgoty byla každá oběť beránka, která byla až do roku 70, kdy byl chrám zničen, obětovaná v jeruzalémském chrámu, rouháním a ohavností. Bůh dal svého Syna, Boží syn dal sám sebe, ale lidé dále chodili do chrámu a říkali, že mají ovci! Ale Ježíš dal sám sebe:

... jednou provždy, když obětoval sebe sama. (Žd 7,27)

*Vždyť i Kristus dal svůj život jednou provždy za hříchy,
spravedlivý za nespravedlivé, aby nás přivedl k Bohu.
(1Pt 3,18)*

Boží syn dal sám sebe. Bůh dal to nejvzácnější, co měl, za nás. Kristus dal sám sebe dobrovolně a ochotně, miloval své až do krajnosti (J 13,1). Milování, zamysleme se nad tím na chvílku. Co to říká o Božím lidu, o Kristově církvi? Není to jenom o velikosti hříchu a o související velikosti ceny, která musela být zaplácena, ale je to také o velikosti lásky, kterou si vás Bůh zamiloval před stvořením světa. Církev není vzácná pro to, že by křesťané byli tak výjimeční a skvělí, ale kvůli tomu, že Kristus zaplatil svou vlastní krví, dal sebe za nás. Proto je každý křesťan Bohu tak vzácný, proto se na nás Bůh dívá s velikou láskou, proto nás v Kristu zahrnuje vším duchovním požehnáním nebeských darů. Proto mohou křesťané s radostí vyznávat spolu s Davidem:

*Hospodin tě chrání ode všeho zlého, on chrání tvůj život.
Hospodin bude chránit tvé vycházení a vcházení nyní
i navěky. (Ž 121,7-8)*

Vždyť Kristus dal sám sebe za nás.

DOKONČIT ZÁVOD SPOLEČNĚ (ŽD 12,15-17)

Steven Cole

Článek na stránkách *Soli Deo Gloria* – [zde](#).

Každá společnost má své silné stránky, které jsou ovšem často doprovázeny odpovídajícími slabinami. My Američané jsme mimořádně individualističtí a soutěživí. Obdivujeme člověka, který to „táhne sám“. Soutěžíme ve všem, dokonce i když hrajeme hry na církevním výletě! Náš urputně soutěživý duch s sebou ovšem nese to, že často zaostáváme v oblasti spolupráce. Nevidíme, že potřebujeme jeden druhého, a v důsledku toho jsme slabí. A to platí zejména v církvi.

Na jedné Speciální olympiádě běželi mentálně postižení chlapci závod na dvě stě dvacet yardů. Jeden chlapec jménem Andrew běžel mnohem rychleji než ostatní a s padesát yardovým náskokem se blížil k cíli, když koutkem oka zahlédl, jak jeden jeho kamarád upadl. I když na něj od cílové pásky všichni křičeli, aby běžel dál až do cíle, zastavil, vrátil se a pomohl kamarádovi na nohy. Společně pak doběhli jako poslední. Kdyby byl chudák Andrew tak chytrý jako my „normální lidi“, věděl by, že má za úkol *zvítězit*, ne pomáhat kamarádovi!

Autor Listu Židům povzbuzuje své čtenáře, aby vytrvale běželi závod, který mají před sebou (12,1). Potřebovali se

trpělivě podrobovat Boží přísné výchově, aby nezmalomyslněli a neodpadli ze závodu. Než toto téma zcela opustí, chce jim (a také nám) ještě ukázat, že neběžíme jako jednotlivci, kteří závodí mezi sebou, ale jako tým. Jsme si navzájem povinováni tím, abychom celému týmu pomohli dokončit závod. Autor říká, že: V církvi máme jedni vůči druhým odpovědnost, abychom si navzájem pomáhali překonávat překážky, které by nás mohly vyřadit ze závodu.

1. Dbát o druhé je služba každého v církvi.

Řecké sloveso přeložené jako „dbejte na to“ (12,15) se v Novém zákoně vyskytuje pouze zde (a v některých různochteních 1Pt 5,2, kde je řeč o starších). Znamená „konat dozor“, „dohlížet“. Příslušné podstatné jméno (od něž je odvozeno slovo „episkopální“), překládané „biskup“, označuje správce či dozorce sboru. Jeho smysl vystihl Charles B. Williams: „Trvale si hleďte jedni druhých, aby někoho neminulo Boží duchovní požehnání.“ (C. B. Williams: *The New Testament: A Translation in the Language of the People* [Chicago: Moody Press], s. 503.) Vyjadřuje povinnost, kterou k sobě navzájem mají všechny údy Kristova Těla. Je na nás starat se o to, aby nikdo ze závodu neodpadl. Když to vypadá, že někdo zaostává nebo že upadl, musí ten, kdo to vidí, udělat to, co Andrew na Speciální olympiádě. Měl by se vrátit, aby mu pomohl vstát a dokončit závod.

Musíme samozřejmě mít na paměti to, co říkal Ježíš o tom, že než budeme svému bratru pomáhat s třískou, kterou má v oku, musíme napřed odstranit kládu z oka vlastního (Mt 7,1-5). To je nejspíš jedna z hlavních příčin,

proč nepomáháme druhým v jejich duchovním zápase: víme, že v našich vlastních životech jsou věci, které nejsou v pořádku. Máme strach, že když se někomu pokusíme pomoci, začne poukazovat na naše chyby.

Člověk ale nemusí být dokonale duchovní, aby mohl svému bratru pomoci vypořádat se s nějakým hříchem nebo duchovním nebezpečím, které v jeho životě vidí. Kdybychom museli být dokonalí, nikdo (ani pastoři) by nemohl pomáhat nikomu jinému. Požadavek zní, že musíte chodit s Pánem a zabývat se hříchy, tak jak se ve vašem životě objevují. Pokud pak vidíte, jak se jiný věřící řítí do duchovních problémů, přiběhněte k němu, pomozte mu vstát a pokračovat v běhu.

To má Pavel na mysli, když v Galatským 6,1-2 říká: „Bratří, upadne-li někdo z vás do nějakého provinění, vy, kteří jste vedeni Božím Duchem, přivádějte ho na pravou cestu v duchu mírnosti a každý si dej pozor sám na sebe, abys také nepodlehł pokušení. Berte na sebe břemena jedni druhých, tak naplníte zákon Kristův.“

Je významné, že Pavel tento verš neadresuje výlučně vedoucím stáda, ale „vám, kdo jste duchovní“ (KMS). Co to znamená, to právě vysvětlil (Ga 5,16-26). Duchovní jsou ti, kdo se dají vést Duchem a ne svými hříšnými sklony. Vypěstovali si – ne dokonale, ale v podstatné míře – charakterové vlastnosti, které jsou označovány jako ovce Ducha: „lásky, radost, pokoj, trpělivost, laskavost, dobrota, věrnost, tichost a sebeovládání“ (Ga 5,22-23). Ukřižovali svou hříšnou přirozenost, takže nehledají prázdnou slávu, nejsou jeden k druhému vyzývaví a nezávidí jeden druhému

(Ga 5,26). Jsou *duchovní*, ne *super-duchovní*! Jsou si vědomi svých vlastních sklonů k hříchu („každý si dej pozor sám na sebe“), takže mohou stát při druhých v duchu mírnosti a pokory. Nezatracují ty, kteří upadli, ale snaží se je dostat zpět na trať. Toto slovo, přeložené jako „napravovat“ (KMS, NBK, KR), se používá také ve smyslu „zasazovat vykloubené kosti zpátky na místo“. Jejich cílem je pomoci tomu druhému, aby pokračoval v závodě a doběhl do cíle.

Tato církev bude zdravá jen natolik, nakolik každý její člen, který je duchovní, pomáhá napravovat ty, kdo jsou slabí, aby zůstali účastníky závodu. Starší a pastoři se sice snaží o stádo pečovat, ale sami to zvládnout prostě nemůžeme. Už proto, že neznáme všechny lidi v této církvi. Je ovšem pravděpodobné, že v rámci celé církve vedou spojitice vztahů ke každému. Vaší odpovědností je pomáhat každému, koho znáte. Pokud nevíte, jak pomoci někomu, kdo má duchovní problém, požádejte některého ze starších o pomoc.

Ale nejspíš to jste vy, a ne někdo ze starších, kdo bude muset stát vašemu bratru po boku, protože vy s ním máte nějaký vztah. Duchovní pomoc je téměř vždy nejúčinnější tehdy, když přichází po mostech existujících láskyplných vztahů. „Dbejte na to“ tedy autor listu říká vám! To znamená, že je to vaše služba! Je na vás, abyste dalším členům týmu, kteří mohou být v nebezpečí vyřazení ze závodu, přišli na pomoc s povzbuzením a posilou.

2. Je několik běžných překážek, které mohou křesťana vyřadit ze závodu.

Všechny duchovní problémy lze klasifikovat jako selhání v jednom ze dvou největších přikázání: selhání v lásce k Bohu nebo selhání v lásce k bližnímu. Minule jsme viděli, jak s těmito přikázáními souvisí příkazy z verše 12,14: usilovat o pokoj (druhé největší přikázání) a o svatost (první největší přikázání). Výčet překážek v Židům 12,15-17 není vyčerpávající.

Autorovi jde především to, aby jeho čtenáři pod hrozbou pronásledování neopustili víru a nevrátili se k judaismu. Připomíná Ezaua jako odstrašující příklad člověka, který své duchovní dědictví zahodil kvůli jedinému pokrmu. Tyto verše zmiňují pět nejběžnějších překážek, které mohou některé lidi vyřadit. Musíme si na ně dávat pozor ve svých vlastních srdcích, stejně jako v srdcích našich bratří a sester.

A. Ze závodu nás může vyřadit to, že promeškáme Boží milost.

Sloveso, které tu autor použil, znamená „zůstat tak daleko vzadu, že člověk přestane být účastníkem závodu“. (Philip Hughes: *A Commentary on the Epistle to the Hebrews* [Eerdmans], s. 538, pozn. 142.) Totéž sloveso používá Pavel, když v Římanům 3,23 říká, že „všichni zhřešili a jsou daleko od Boží slávy“. Autor „nemluví o nějakém poměrně závažném nedostatku v křesťanském životě, ale o té naprosto katastrofální možnosti, že se člověk oddělí od Boží milosti“ (tamtéž). Jinými slovy, je to varování pro ty z adresátů,

kteří byli v pokušení opustit křesťanství a vrátit se k judaismu. Zůstali by daleko pozadu za Boží milostí v evangeliu.

Ti, kdo věří, že křesťané mohou spasení ztratit, používají tento verš na podporu svého stanoviska. Jak jsme ale viděli minule, spousta biblických veršů učí, že Bůh si ponechá všechny, které spasí (Fp 1,6; J 10,27-30; Ř 8,29-36). Spasení není záležitost lidského rozhodnutí, ale toho, že Bůh vloží duchovní život do těch, kteří jsou mrtví ve svých hříších (Ef 2,1-5; Jk 1,18). Ti, kdo se narodili tělesně, se nemohou „odnarodit“, a totéž platí i duchovně. Pokud jste vírou v Krista nové stvoření, Boží moc vás zachová až do nebe.

Vždycky je tu ale nebezpečí, že někteří v církvi vyznávají, že jsou znovu narození, ačkoli Bůh nikdy nezměnil jejich srdce. Ne že by jednou přijali Boží milost v evangeliu a později ji ztratili. Spíš ji v první řadě nikdy nedostihli. Autor tuto církev varoval, aby nebyla jako Izrael na poušti. Ze zajetí v Egyptě sice vyšli všichni Izraelci, ale ne všichni byli spasení a pak padli na poušti (Žd 3,16-18). V oddílech 6,4-6 a 10,26-31 vyslovil naléhavá varování adresovaná těm v církvi, kteří vypadali jako věřící, ale ve svém srdci doopravdy nevěřili a neposlouchali.

Takoví lidé se bez výjimky spoléhají ne na Boží milost v Kristu, ale na náboženství, které tak či onak spočívá ve skutcích. Všechna náboženství kromě evangelia jsou založena na skutcích a nezabývají se srdcem. Vykonávej předepsané obřady, přinášej povinné oběti, dodržuj pravidla, a obstojíš. To se zamlouvá naší hříšné přirozenosti, které se líbí představa, že jsme dost dobří na to, abychom se Bohu

líbili tím, co děláme A také si rádi lichotíme, že jsme lepší než ti, kdo naše náboženské předpisy a obřady nedodržují.

Boží milost ale naši pýchu odstraňuje, když říká: „Nikdo nemůže nikdy být dost dobrý na to, aby si Boží přízeň zasloužil, protože všichni zhřešili.“ Někteří sice mohou být schopni dodržovat vnější předpisy a obřady, ale Bůh se dívá na srdce. Jediný způsob, jak být spasen, spočívá v tom, že přijmeme Boží milost (nezaslouženou přízeň), kterou nám nabízí na kříži, kde Ježíš zaplatil pokutu, kterou jsme měli zaplatit my. Jinými slovy, dávejte pozor na to, abyste vy sami ani nikdo, koho znáte, nezaostali za Boží milostí proto, že byste se spoléhali na své vlastní skutky nebo na to, že jste „dobří“ lidé.

Chceme, aby se každý člověk v této církvi spoléhal na Boží milost v Ježíši Kristu jako na svou *jedinou* naději, jak se dostat do nebe.

B. Ze závodu nás může vyřadit zahořklost kvůli zkouškám, která se pak může šířit mezi ostatními jako otrava.

Závěr verše 12,15 je narážkou na Dt 29,17 (29,18 NBK, KR). V kontextu tohoto verše varuje Mojžíš Izraelce před nebezpečím modloslužby. Nechce, aby se v Izraeli vyskytli lidé, „jejichž srdce by se dnes odvrátilo od Hospodina, našeho Boha, takže by šli sloužit bohům těch pronárodů. Ať není mezi vámi kořen plodící jed a pelyněk.“ „Kořenem hořkosti“ (KMS, NBK, KR) je tedy míněn v první řadě zahořklý člověk v církvi, který se odvrátil od Boha, a pokud nebude zastaven, způsobí mnoho potíží a svede mnoho dalších. Tomuto člověku se pravděpodobně nelíbí, jak s ním

pravý Bůh jedná. Prochází těžkými zkouškami, a přitom se nezdá, že by se ho Bůh chystal vysvobodit. Místo aby se podřídil Boží výchově, začne na Boha myslet s hořkostí: „Takové zacházení si nezasloužím!“ Potká někoho, kdo řekne: „Já jsem to zkusil s tím a tím jiným bohem, a mně to pomohlo.“ Náš člověk, který trpí, si řekne: „Co ještě můžu ztratit?“ A zkusí to s tím jiným bohem, jestli mu také nepomůže. Do našeho sboru začali před lety v Kalifornii chodit jedni manželé, kteří se ovšem zanedlouho objevovat přestali. Když jsem za nimi zašel, zjistil jsem, že navštěvují setkání sekty typu Science of Mind. Když jsem je před názory této sekty varoval, manžel mi odsekl: „Podívejte, moje žena měla chronické bolesti zad a tady jí dokázali pomoci, takže budeme chodit sem!“ Víckrát už jsem je neviděl.

To je modloslužba, a pokud ten, kdo takto zhřešil, nečiní pokání ani není vyloučen, rozšíří se jed tohoto hříchu po celém sboru. Provinilec způsobí potíže a svede mnoho dalších. Jako členové sboru máte odpovědnost dbát na to, aby zvláště v dobách zkoušek nevyrašil nějaký „hořký kořen“, který by druhé odváděl od Boha a tak je znečišťoval. I když se kořen skrývá pod zemí, vyživuje celou rostlinu. To je připomínka záludné povahy hříchu v našem srdci. Srdcem označuje Písmo vnitřního člověka, zejména náš způsob uvažování. Přísloví 4,23 říká: „Především střež a chraň své srdce, vždyť z něho vychází život.“ To je zvlášť důležité, když procházíte zkouškami. Reptáte proti Bohu? Říkáte si v duchu: „Jestli se mnou Bůh hodlá zacházet takhle, tak ho nehodlám následovat“? Jestli na Boha takhle zuříte (a mnozí takzvaně křesťanští psychologové věřícím právě tohle

doporučují!), připouštíte, aby se z vás stal „jedovatý kořen“ uprostřed vaší církve! Zkoumejte své srdce, zvláště pokud procházíte utrpením, a přesvědčte se, jestli se opravdu podřizujete Boží vychovávající ruce.

C. Ze závodu nás může vyřadit to, že se oddáváme sexuální nemravnosti.

Na první pohled se zdá, že podle našeho textu byl Ezau „nevěrný“, a židovská tradice takové tvrzení podporuje. To ale Bible nikde neříká – leda by se za smilstvo počítalo to, že si za manželky vzal tři pohanské ženy (Gn 26,34-35; 28,8-9). Jelikož Písmo o Ezauovi nikde netvrdí, že by žil v sexuální nemravnosti, patrně bude nejlepší chápat zde slovo „nevěrný“ jako samostatné, zatímco slovo „bezbožný“ ve vztahu k Ezauovi.

Slovo „nevěrný“ (KMS, NBK, KR „smilník“), v řeckém originále *pornos*, je slovo obecné, označující všechny druhy hříšného sexuálního konání. Sexuální hřích *není* žádná novinka! Nakolik je mi známo, první biblickou zmínku o sexuální nemravnosti najdeme v příběhu o tom, jak sodomští muži usilovali o homosexuální styk s anděly, kteří přišli za Lotem (Gn 19,5). (Dřívější zpráva v Gn 6,1-4, že „synové božští vcházeli k dcerám lidským“, neříká, že by se to dělo mimo manželství.) Nejranější zmínkou o heterosexuální nemravnosti je zpráva o incestu Lotových dcer s jejich otcem (Gn 19,30-38). Dále Genesis zaznamenává znásilnění Jákobovy dcery Díny (34,2), Rúbenův nezákonný poměr s otcovou konkubínou Bilhou (35,22), Judův hřích s Támarou (38,12-19) a pokus Potífarovy ženy svést Josefa

(39,7-15). Od té chvíle, co lidstvo upadlo do hříchu, je sexuální hřích zdrojem mimořádného pokušení.

Bible učí, že sex mezi mužem a ženou v rámci manželského vztahu je dobrý Boží dar. Bůh nám dal manželství mimo jiné proto, aby zabránil sexuální nemravnosti (1K 7,1-5). V manželství je sexuální vztah obrazem sjednocení Krista s jeho církví (Ef 5,25-33). Mimo manželství však nekontrolované sexuální vztahy znesvěcují nejen ty, jichž se týkají, ale celou církev. Nejprve bychom se vždy měli snažit přivést ty, kdo zhřešili, k nápravě a k pravému pokání (Mt 18,15-18). Ale ty, kdo se snahám o nápravu vzdírají a odmítají činit pokání, je třeba z církve odstranit (1K 5,1-13). Proto tu autor celé církvi nařizuje dbát na to, aby nikdo v církvi nebyl smilník.

Někteří jsou tedy ze závodu vyřazeni proto, že promeškají Boží milost, jiní proto, že kvůli zkouškám zahořknou vůči Bohu, další proto, že podlehnou sexuálnímu hříchu.

D. Ze závodu nás může vyřadit to, že si vypěstujeme bezbožný přístup k životu.

Ezau je označen jako „bezbožný“ člověk, „který prodal prvorozenství za jediný pokrm“. Bible ho líčí jako člověka, který obdivuhodně uspěl ve všem, co nabízí tento svět, ale tragicky selhal v Božích věcech. Ezau byl sympaták, oblíbený mezi ostatními muži, zdatný lovec a zkušený zálesák. Byl to přirozený vůdčí typ; dal dohromady skupinu více než čtyř set mužů a stal se jejich vůdcem. Vzal si za manželky krásné ženy a každý jeho syn měl vlastní kmen, jehož náčelníkem byl. Jeho sláva přetrvala celá staletí po jeho smrti. Takže dosáhl úspěchu v rodinném životě, dosáhl

úspěchu po stránce finanční a materiální a dosáhl úspěchu, pokud šlo o politický vliv. Neuspěl ovšem v tom, na čem záleží nejvíc: neuspěl u Boha.

Prvorozenství a požehnání dávalo prvorozenému synu určitá dědická práva. V případě Abrahamových potomků zahrnovala tato práva a požehnání především to, co Bůh Abrahamovi slíbil ve své smlouvě (Gn 12,1-3). V Jákobových a Ezauových dnech se ještě žádný z těchto slibů nesplnil. Jejich splnění nebylo ani v dohledu. Ezau si říkal: „Hele, já mám hlad. K čemu mi budou nějaká kdovíjaká požehnání někdy kdoví kdy, když teď umřu hlady?“ Boží sliby do budoucna ho nezajímaly. Žil tím, co bylo teď a tady. A tak prodal prvorozenství za miskou guláše, otřel si pusy a šel pryč, aniž by ho to v té chvíli třeba jen trochu zamrzelo (Gn 25,34).

Později Jákob na otci podvodně vylákal požehnání. Tehdy si Ezau nejspíš uvědomil spojitost mezi tím, že prodal své prvorozenství, a tím, že přišel o požehnání, a přišlo mu to líto. Plakal a zapřísahal otce, aby mu požehnal, ale na to už bylo příliš pozdě. Proto se Ezau rozzuřil a chtěl bratra za jeho podlou lest zabít, ale nakonec se přes to přenesl a kráčet dál k životním úspěchům. Háček byl v tom, že uspěl ve světských záležitostech, ale v duchovních selhal. V tomto smyslu byl bezbožným, světským člověkem.

Kontrast mezi Mojžišem, který „Kristovo pohanění pokládal za větší bohatství než všechny poklady Egypta, neboť upíral svou mysl k budoucí odplatě“ (11,26), a Ezauem už nemůže být větší. Autor nám chce ukázat, že i kdybychom výměnou za svou duši získali celý svět (Mk 8,36), je to

špatná investice. Satan nás pokouší, abychom usilovali o všechno, co v tomto životě nabízí tento svět, na úkor péče o svou duši a za cenu nezájmu o věčnost. Když se dáte tímto směrem, budete vyřazeni ze závodu.

E. Ze závodu nás může vyřadit to, že sice usilujeme o požehnání, ale o Boha jako o své požehnání nestojíme.

Ze slov „potom chtěl“ (12,17) by nám měla naskákat husí kůže. Některá rozhodnutí mají neodvolatelné důsledky! Když činíme opravdové pokání, Bůh nám odpustí každý hřích, ale některé hříchů mají následky, které nelze odčinit. Některé hříchy poznamenají naše svědomí.

Když Ezau přišel o požehnání, napřed ho to mrzelo. Obrečel to. Ale posbíral se, šel dál a byl v životě úspěšný. V pozdějším věku si nejspíš říkal: „Tenkrát mi připadlo, že ztratit požehnání je konec světa, ale už jsem se z toho dostal. Život je fajn.“ Ezau pravděpodobně „hledal“ požehnání, ne pokání. Ezau v slzách neusiloval o pokání, Ezau v slzách usiloval o požehnání (Gn 27,38). Jinak řečeno, nelitoval svého hříchu, že pohrdl Bohem. Litoval, že nedostal požehnání. Jinými slovy, na tom, aby hledal Boha pro radost z poznání Boha, mu už nemohlo záležet míň. Stál jenom o to, čím mu Bůh mohl zpříjemnit tento život.

Dnes je mnoho těch, kteří jsou křesťany pro to, co tím mohou získat. Když jim Bůh dá šťastné manželství a spokojenou rodinu, dobré zdraví a příjemný životní styl, budou Bohu a církvi odvádět, co jim náleží. Když ale život začne být těžký, když přijdou tvrdé zkoušky, začnou se poohlížet

kdekoli jinde po čemkoli, co funguje. Nejsou věrní Bohu, ale sami sobě!

Když mohou „pomocí“ Boha dostat to, co chtějí, udělají to. Když ale Bůh „nefunguje“, zkusí to o dům dál. Jsou úplně stejní jako Ezau. Touží po požehnání, ale ve skutečnosti nejsou vůbec zvědaví na onu radost, kterou poznal žalmista, když napsal: „Koho bych měl na nebesích? A na zemi v nikom kromě tebe nemám zalíbení. Ač mé tělo i mé srdce chřadne, Bůh bude navěky skála mého srdce a můj podíl“ (Ž 73,25-26).

Závěr

Každý z nás by měl nejprve zkoumat své vlastní srdce, pokud jde o těchto pět překážek, které mohou člověka vyřadit ze závodu křesťanského života.

- Zním z vlastní zkušenosti Boží milost v evangeliu?
- Vykořeňuji ze svého srdce veškerou hořkost vůči Bohu, kterou ve mně vyvolává jeho výchova, jak ji prožívám ve svém životě?
- Vyhýbám se pokušení k sexuálním hříchům, počínaje na úrovni myšlenek?
- Zaměřuji se na věčná požehnání, a ne na věci tohoto světa?
- Hledám Boha pro radost z něj samotného, a ne kvůli požehnáním, která mi může dát?

Potom bychom se měli rozhlédnout kolem sebe po těch, které ve své církvi známe. Pokud váš bratr či vaše sestra v závodě upadli nebo pokud jim hrozí, že sejdou z dráhy, buďte jako Andrew na té Speciální olympiádě: vraťte se

a pomozte jim vstát a pokračovat v závodě. Bůh nás volá k tomu, abychom si navzájem pomáhali dokončit závod společně!

Otázky k diskuzi

1. Jak poznáme, kdy se máme za někoho, kdo se nám zdá být v duchovním nebezpečí, jenom modlit a kdy si s ním máme raději promluvit?
2. Dopustil se Ezau hříchu, který nebude odpuštěn, když prodal své prvorozenství? Jakou pastýřskou radu byste dali člověku, který se obává, že se tohoto hříchu dopustil?
3. Jak vypadá skutečné pokání? Jak se liší od lítosti nad minulými hříchy (viz 2. Korintským 7:9-11).
4. V čem je problém, když člověk usiluje o Boží požehnání, ale nehledá Boha samotného? Jak můžeme bezpečně poznat, jestli nám jde opravdu o Boha?

MUŽ SVĚTA (GN 36,1-43)

Jaroslav Kernal

Článek na stránkách *Soli Deo Gloria* – [zde](#).

Pokoj vám a milost, milovaní v Kristu. Pán Bůh nás dnes vede do jedné z nejdelších kapitol v knize Genesis – není nejdelší, ale patří k těm opravdu dlouhým kapitolám.

Před námi je rodopis Ezaua, staršího dvojčete Jákoba. Minule jsme viděli narození Jákobova nejmladšího syna Benjamína, smrt Jákobovy milované manželky Ráchel, Jákobův návrat do Mamre, Chebrónu, do domu svého otce a nakonec také smrt Izáka, otce Jákoba a Ezaua. Uprostřed těchto událostí byla výčet Jákobových synů. Dvanáct synů, kteří se mu narodili v Rovinách aramských. Nyní se dostáváme k výčtu synů Jákobova bratra. Tento výčet je uveden slovem rodopis a v knize Genesis má svůj specifický význam. Je to určité dělítko mezi událostmi. Na konci 35. kapitoly zemřel Izák a jeho smrtí se uzavírá vyprávění o životě Jákoba. Ve 37. kapitole začíná vyprávění o životech Jákobových synů, a především jde o příběh Josefa. S Jákobem se ještě budeme setkávat, ale už nebude hlavní postavou tohoto příběhu.

Je tady podobné schéma jako v kapitole 25. Verš 8 říká, že zesnul Abraham, otec Izákův a jeho synové – Izák a Izmael ho pochovali do makpelské jeskyně u Mamre. A pak hned následuje (v. 12-18) rodopis Abrahamova staršího syna, který nebyl vyvolen k tomu, aby se stal dědicem

požehnání a potom je rodopis mladšího syna, Izáka, kterého si Bůh vyvolil, aby se stal dědicem požehnání. Stejně je to i zde. Smrt Izáka (Gn 35,29), rodopis Ezaua (kap. 36), rodopis Jákoba (Gn 37,2). Můžeme tady vidět něco ze struktury knihy Genesis a můžeme si všimnout, že to je kniha, která byla napsaná jako celek – i když byla pravděpodobně později nějakým způsobem ještě upravovaná. Není snůška nějakých starověkých bájí, které někdo nahnul na hromadu.

Pojďme nyní do 36 kapitoly. Náš pohled se dnes zaměří na Ezaua – muže, který byl prosáknut světem. Vrátime se zpátky k událostem z Ezauova života a podíváme se na charakter tohoto muže. Duch svatý nám dává Ezaua jako negativní příklad:

Dbejte na to, ať nikdo nepromešká Boží milost; ať se nerozbují nějaký jedovatý kořen, který by nakazil mnohé. Ať nikdo není nevěrný a bezbožný jako Ezau, který prodal prvorozenství za jediný pokrm. Víte přece, že když se potom chtěl stát dědicem požehnání, byl odmítnut. Neměl už příležitost k nápravě, ačkoliv ji s pláčem hledal. (Žd 12,15-17)

Ezau je pro nás příkladem toho, co to znamená nevěrnost a bezbožnost. Tato slova z listu Židům jsou velmi vážná a naléhavá. Jejich kontext je naléhavý – jsou to slova, který mluví o Božím soudu. Je zde naléhavé varování a Ezau slouží jako varovný příklad. Jiným příkladem jsou zde Izraelci, kteří stanuli pod horou Sínaj a trásli se hrůzou, když slyšeli Boží hlas. List Židům dále mluví o tom, že my,

křesťané stojíme před nespočetnými zástupy svědku, před nebeským Jeruzalémem – a zde máme osvědčit svou víru. Celý oddíl končí:

*Budme vděčni za to, že dostáváme neotřesitelné království,
a služme proto Bohu tak, jak se jemu líbí, s bázní a úctou.
Vždyť náš Bůh je oheň stravující. (Žd 12,28–29)*

I. Ezauovy skutky

Podívejme se nejprve zpátky na události, jimiž jsme se již zabývali a postavme si před oči postavu Jákobova staršího bratra Ezaua, jak jsme se s ním seznámili v předchozích kapitolách. V našem textu je místo, které nás nutí k zamyšlení. Ve verších 6–8 36. kapitoly čteme o tom, jak se Jákob a Ezau rozešli. Situace, jak je tady popsána, se velmi podobá situaci Abrahama a Lota a mnozí komentátoři na to poukazují. Ukazují také, že na tomto místě to byl Ezau, kdo udělal něco podobného jako Abraham. Další komentátoři poukazují na smířlivost Ezaua z kapitoly 33 a mluví o tom, že odpustil svému bratrovi Jákobovi. Možná bychom mohli vidět Ezaua v tomto světle a mohlo by to vypadat docela dobře. Ale musíme se podívat na Ezauův život v celém jeho kontextu, protože teprve potom porozumíme varovným slovům z listu Židům, teprve potom před námi vyvstane skutečný charakter tohoto muže. Pojdme se na to podívat:

Pohrdnutí prvorozenectvím

První událost, v níž Ezau aktivně figuruje, je obchodní záležitost, kdy Ezau prodal Jákobovi své prvorozenectví.

V Gn 25,29,34 je příběh o tom, jak Jákob připravil pokrm z čočky a Ezau se vrátil hladový a unavený z pole. Byl hladový až k smrti. Chtěl zhltnout trochu toho červeného (v. 30). Jákob byl ochotný dát mu jídlo pod jednou podmínkou – že mu Ezau prodá své prvorozenectví. Ezau to ochotně udělal a ještě to odpřisáhl. To je ona událost, kterou zmiňuje list Židům. Musíme si ale všimnout jednoho slůvka, které Mojžíš zapsal do textu:

*Tak Ezau **pohrdl** prvorozenstvím. (Gn 25,34)*

Když se podíváme na ten příběh, tak můžeme říci, že celá tato nešťastná transakce bylo Jákobovým dílem. Přesto nesmíme přehlédnout, že se tady ukazuje něco ze skutečného Ezauova charakteru. Zjevně už dlouho předtím, než dostal od Jákoba tuto nabídku, musel dojít k závěru, že jeho prvorozenectví pro něj nemá žádnou hodnotu. Musíme zhodnotit tento příběh z pohledu zaslíbení, které dal Bůh Abrahamovi a jeho synu Izákovi. Potřebujeme duchovní pohled na tyto věci. A když se budeme dívat z perspektivy duchovních zaslíbení, tak uvidíme, že Ezau byl normální materialista, tělesný člověk a duchovní věci ho vůbec nezajímaly.

Špatné manželství

Znovu se s Ezauem setkáváme v souvislosti s jeho manželstvím se dvěma kenaánskými ženami. Toto jeho cílené spojení s lidem té země také vypovídá o jeho charakteru. Je zde hned několik věcí, kterých si musíme všimnout, protože odhalují podstatu tohoto Ezauova jednání.

1. **Manželství v mnohoženství.** Ezauův otec Izák žil v monogamním vztahu se svou ženou Rebekou. Ačkoliv se Izák v mnoha ohledech podobal svému otci Abrahamovi, tak celý život zůstal věrný své jediné ženě. V tom se od Abrahama liší. Do rodiny svého Izáka přichází se dvěma kenaánskými ženami a stává se tak hříšným vzorem pro další členy rodiny. Uvádí tento zjevný hřích do rodiny svého otce.

2. **Svévolné manželství.** Ezau se prostě rozhodl vzít si dvě pohanské ženy. Neřešil to nijak se svými rodiči, nehledal žádnou moudrou radu, nejednal zbožně podle Božího slova. Jeho jednání bylo nezávislé – on se rozhodl a prostě to udělal. Nepotřeboval ničí radu. Byl to nezávislý muž, muž pole, který miloval lov, napětí, drama. Nenechá si od nikoho říkat, co má nebo nemá dělat.

3. **Není divu, že svým manželstvím způsobil bolest své matce i svému otci.**

Ty působily Izákovi a Rebece jen hořké trápení. (Gn 26,35)

Ezau se tu objevuje tak trochu bezohledně a sobecky. A znovu můžeme vidět, že ho vůbec nezajímají duchovní otázky, vůbec neřeší vhodnost nebo nevhodnost sňatku s Kenaánkami, vůbec neřeší, co jeho sňatek způsobí jeho rodičům – prostě jedná podle své impulzivnosti a touhy. Ježíš říká: Poznáte je po ovoci. Mluví o tom, že lidské jednání vždycky nakonec ukáže na to, co je uvnitř, ukáže srdce člověka.

Dobry strom nemuže nést špatné ovoce a špatny strom nemuže nést dobré ovoce. (Mt 7,18)

Ezauův život ukazuje, jaké bylo jeho srdce. Stejně tak je to v životech lidí dnes, stejně tak je to v našich vlastních životech. I naše skutky odhalují, jaké je naše srdce. Je to důvod, proč musíme stále utíkat ke Kristu, proč potřebujeme odpuštění a milost. Proto je tady to varování v listu Židům, abychom nebyli nevěrní, abychom nepohrdli Boží milostí.

Snaha získat požehnání

Dalším okamžikem, kdy se setkáváme s Ezauem, je příběh, kdy je Ezau připraven o požehnání. Pamatujme na to, že Ezau pohrdl svým prvorozenectvím. Přesto přišla chvíle, kdy znovu zatoužil po požehnání, které je spojené s prvorozenectvím.

Takže když mu jeho otec, který ho miloval, který si ho oblíbil víc než Jákoba, navrhl, že mu dá otcovské požehnání, tak nezaváhal ani na okamžik a hned se zapojil do tohoto tajného spiknutí. Nechci, abychom přehlíželi hřích Izáka, hřích Rebeky i hřích Jákoba v celé této věci. Ale kdyby Ezau nepřistoupil na otcův návrh, tak by k následným událostem nikdy nedošlo. Ezau byl víc než ochotný podílet se na otcově návrhu – i když věděl, že prodal své prvorozenectví, i když věděl o tom, že to bude Jákob, kdo bude dědicem Abrahamaova požehnání. Když potom všechno ztratil a jeho bratr ho převezl, tak to Ezaua nejenom zranilo, ale rozzlobilo ho to natolik, že chtěl svého bratra zabít. Chtěl to udělat i přes to, že viděl, jaký zármutek způsobí svému otci, který ho tolik miloval.

I zanevřel Ezau na Jákoba pro požehnání, jímž mu jeho otec požehnal. A řekl sám k sobě: „Mému otci se blíží dny truchlení; zabiji svého bratra Jákoba.“ (Gn 27,41)

Vidíme zde impulzivního muže, neovladatelného, muže, který neovládá sám sebe, muže, který nechce jednat podle nějakých pravidel, který neuznává žádné principy, který nikdy není ani trochu trpělivý. To je Ezau.

Další manželství

Když Izák poslal svého mladšího syna pryč od sebe, aby ho uchránil Ezauovy pomsty, a aby si Jákob přivedl ženu ze širší rodiny a nevzal si Kenaánku, tak dal Izák Jákobovi své požehnání. To bylo skutečné Abrahamovo požehnání a my jsme viděli, že to také ukazovalo na to, že Bůh jednal i s Izákem, když se Izák pokusil obejít Boží vůli a požehnat Ezauovi.

Když Ezau viděl, že Jákob odešel, aby se oženil, tak se i on vydal na cestu. Šel také k příbuzným – ale zatímco Jákob šel do domu jejich matku, k matčinu bratru Lábanovi, tak Ezau se vypravil do domu bratra svého otce, Izmaela. Izmael byl Abrahamův prvorozený syn, který však nebyl synem zaslíbení a neměl nárok na Abrahamovo požehnání. Byl vyloučen ze smlouvy s Bohem, ačkoliv i on dostal od Boha velké požehnání.

Ezau znovu hledá požehnání tam, kde požehnání není a kde ho nemůže najít. Jde za svýma očima, jde za svými touhami, ale nejde podle Boží vůle. Přivádí si třetí manželku, ale ani s ní nezíská otcovo požehnání. Toto je otázka i pro nás – kde hledáme Boží požehnání? Hledáme ho tam,

kde nám Bůh říká, že ho nalezneme, nebo ho hledáme tam, kde ho my sami chceme najít? Můžeme to postavit i jinak a zeptat se, zda posloucháme to, co nám Bůh říká ve svém slově nebo se snažíme vyložit si Boží slovo podle svého?

Naší modlitbou by mělo být, abychom v Božím slově viděli přesně to, co tam máme vidět a abychom jednali přesně tak, jak máme jednat, protože vidíme to, co máme vidět. Potřebujeme se ponořit do Božího slova a čerpat přímo z něj a ne do něj vnášet své vlastní představy. Je totiž snadné vidět to, co vidět chceme, a je těžké vidět to, co Bůh chce, abychom viděli. Ale jenom to je osvobozující a jenom to nakonec vede k Boží milosti a k požehnání. Opět tedy vidíme Ezau jako muže, který se řídí svými pocity, svými touhami, který vůbec duchovně nerozlišuje a nehledá Boží požehnání. Nás však Boží slovo vyzývá k tomu, abychom hledali:

... to, co je nad vámi, kde Kristus sedí na pravici Boží. K tomu směřujte, a ne k pozemským věcem. (Ko 3,1-2)

Setkání s Jákobem

Když se Jákob po dvaceti letech vracel od Lábana zpátky do země svého otce, tak se Ezau znovu objevuje na scéně. Nikoliv sám, ale se čtyřmi sty ozbrojenými muži. Jde Jákobovi vstříc a pohled na tu malou armádu, kterou má s sebou nás musí vést k tomu, že v jeho srdci stále ještě byla touhou nějak se s Jákobem vypořádat. Ezau netušil o Jákobově setkání s Bohem u potoka Jaboku, netušil ani o Jákobových úpěnlivých modlitbách. A i kdyby tušil, tak je možné, že by jen pokrčil rameny a pousmál se. On měl čtyři sta ozbrojených mužů. Ale vůbec nevěděl, kdo je to Jákobův Bůh.

Dále Jákob řekl: „Bože mého otce Abrahama a Bože mého otce Izáka, Hospodine, tys mi pravil: ‚Navrať se do své země a do svého rodiště a já se postarám, aby se ti dobře vedlo.‘ Nejsem hoden veškerého tvého milosrdenství a vši tvé věrnosti, které jsi svému služebníku prokázal. Tento Jordán jsem překročil s holí, a teď mám dva tábo-ry. Vytrhni mě prosím z ruky mého bratra, z ruky Ezauovy, neboť se ho bojím, aby nepřišel a nezabil mě, matku nad dětmi.“ (Gn 32,10-12)

To, co se odehrálo ve 33 kapitole, kde je popsáno dojemné setkání obou bratrů, nebyl výsledek Ezauovy touhy po usmíření, jak to někteří vykládají někteří komentátoři. Byla to odpověď na Jákobovy modlitby. Bylo to Boží dílo. Bůh překazil Ezauovy záměry, a připravil oba bratry – mimochodem i Jákob se připravoval na bojové střetnutí – na vzájemné smíření. Bůh mění na prvním místě nás – a my jsme to viděli na jednání Jákoba v Gn 33. A někdy Bůh také mění okolnosti i srdce lidí kolem nás – a to můžeme vidět na Ezauovi. Ezauův hněv vzal za své, když spatřil tvář svého bratra. Padli si do náručí a smířili se. Rozcházeli v určitém pokoji, i když – pokud si vzpomenete – stále zde bylo trochu cítit nějaké napětí. Je škoda, že tato zkušenost odpuštění a smíření, která by měla být trvalou známkou křesťanského života, byla v životě Ezaua tak ojedinělá a vzácná.

Otcova smrt

Naposledy se s Ezauem setkáváme ve 35. kapitole. Tehdy se také oba bratři znovu setkávají. Setkávají se při Izákově

pohřbu. Ovšem setkali se jenom proto, aby se opět znovu rozešli a tentokrát už trvale. Nemáme už žádnou zmínku o tom, že by se někdy znovu setkali. Ale v našem dnešním textu čteme, že:

Ezau pak vzal své ženy, syny a dcery i všechny lidi svého domu, stádo a všechny dobytek i všechny majetek, jehož v kenaanské zemi nabyt, a odešel od svého bratra Jákoba pryč do seírské země. Jména, jehož nabyli, bylo totiž tak značné, že nemohli sídlit pospolu, a země, v níž pobývali jako hosté, jim nemohla pro jejich stáda stačit. Proto se Ezau usadil v Seírském pohoří. Ezau, to je Edóm.
(Gn 36,6–8)

Někteří vykladači se domnívají, že Ezau zdědil dvojnásobný díl majetku svého otce Izáka, jak to bylo běžné pro prvorozeného syna v tehdejší společnosti. Proto spolu nemohli dále být v jedné zemi a Ezau odešel do Seíru. Ezau už předtím v Seíru byl a bylo to nejspíš proto, že toto území dobýval. Nyní tam odešel natrvalo. Ze dvou skupin se stávají dva národy. Dva bratři se setkali naposledy u otcova hrobu, ale oba národy na sebe budou narážet během celých dalších dějin lidské historie.

II. Ezauův charakter

Prošli jsme si události z Ezauova života a ukázali si na některé jeho rysy. Když bychom to měli shrnout, tak bychom viděli dvě skupiny charakterových rysů, které nám vynikají na Ezauovi:

Vnější atraktivita – vnitřní povrchnost

Ezau byl bojovník. Lovec. Dobrodruh. Člověk, který možná mohl imponovat svým zjevem. Zrzavý muž – podobně jako první král Izraele David. Jeho výbušnost mu jistě zjednávala strach u jeho nepřátel. Byl to muž nesmírně úspěšný. Podívejme se jen do 36. kapitoly. Je tady vypsán jeho rodokmen, jsou tady vůdcové jeho lidu, kteří vzešli z jeho synů. Je tady země, kterou si podmanil podobně, jako si později Izrael podmanil Kenaán. Ale i v případě Ezaua to bylo tak jako v případě Izraele – byl to Bůh, kdo mu dal tuto zemi do vlastnictví. Když Izraelci vycházeli z Egypta, dostali příkaz:

Procházíte územím svých bratří Ezauovců, sídlících v Seíru. Budou se vás bát, ale mějte se na pozoru. Nedrážděte je, neboť z jejich země vám nedám ani šlépěj půdy. Pohoří Seír jsem dal do vlastnictví Ezauovi. (Dt 2,4-5)

Ezau dobyl tuto zemi. Podrobil si Seír. Vidíme to z rodokmenů, které zde máme. V době, kdy Izrael otročil v Egyptě, tak potomci Ezaua vládli v Seíru jako králové. To vypadá jako vítězství. Ale není. Boží slovo nám říká:

Nejde o to, nač se dívá člověk. Člověk se dívá na to, co má před očima, Hospodin však hledí na srdce. (1S 16,7)

Viděli jsme, co bylo pod povrchem. Ezauův život byl duchovně prázdný, vyprahlý – stejně jako pustiny, po nichž se toulal. Na povrch to vypadalo velmi atraktivně, ale uvnitř bylo prázdko. Bylo to ještě horší – uvnitř byla vzpoura. Ezau se nikdy nezastavil, aby promyslel věci do hloubky,

nikdy se nesnažil střežit své srdce. Nechal v něm vládnout hřích a tak se nám stal varováním.

Na Ezauovi vidíme, že nestačí vypadat dobře navenek. Mladý bohatý vládce, který přišel za Ježíšem s touhou získat podíl na věčném životě, vypadal navenek velmi dobře. Ale Ježíš šel za vnější fasádu jeho života – šel až k jeho srdci. A ukázalo se, že přes všechno, co tento mladík vyznával, jeho srdce milovalo více jeho majetek než podíl na věčném životě. Moji milí, nenechme se svést vnějšími věcmi, které napohled vypadají dobře!

Sobectví a nezávislost

To druhé, co můžeme na Ezauovi dobře pozorovat, je sobectví a nezávislost, která z něj pramení. Ezau se nechal vést svými vášněmi. Jakub říká:

Odkud jsou mezi vámi boje a sváry? Nejsou to právě vášně, které vás vedou do bojů? Chcete mít, ale nemáte. Ubijíte a nevrážíte, ale ničeho nemůžete dosáhnout. Sváříte se a bojujete - a nic nemáte, protože neprosíte. Prosíte sice, ale nedostáváte, protože prosíte nedobře: jde vám o vaše vášně. (Jk 4,1-3)

To je jinými slovy sobectví. Soustředění se na sebe – a to je nepřátelské Bohu, protože se nechce ani nemůže podřídít Bohu. Ezau žil pro osobní uspokojení. Žil pro ten daný okamžik a nestaral se o to, co bude zítra. *K čemu je mi prvorozenectví, když umírám hladu!* Byl připravený obětovat cokoli a kohokoliv pro to, aby se naplnily jeho touhy. V tomto je Ezau typickým obrazem nás lidí. Toto je ten nejvlastnější důsledek hříchu, který v nás přebývá, ale který

už z Boží milosti nad křesťany nevládne. V životě Ezau vládl. Bible říká, že náš hlavní důvod, proč děláme to, co děláme, je hřích. A tohle je zásadní problém, kterému musíme čelit. Problémem nejsou hříšné skutky – taky jsou problémem a také jsou špatné – ale problém je hlubší. Je v nás. Proto potřebujeme Krista. Proto potřebujeme poznat pravdu o Bohu a o sobě. Ježíš řekl:

Poznáte pravdu a pravda vás učiní svobodnými. (J 8,32)

Ezau hledal svobodu v boji, v toulkách, v podmanění si druhých, v naplnění svých vlastních žádostí a tužeb. Ale čím více těchto věcí dosahoval, tím více byl spoutaný hříchem. Sobectví hledá uspokojení sebe. Nezávislost spoléhá sama na sebe. Obě tyto věci mohou být skryty pod hezkými slovy i skutky. Mohou dokonce vypadat zbožně a dobře. Ale pokud není vyměněno srdce, pokud jsou tam stále tytéž staré kořeny, tak i ovoce bude stejné jako dříve. Dokud se člověk nenarodí shůry, z Ducha svatého, tak nemůže svými skutky potěšit Boha a přinést opravdový užitek druhým lidem.

Boží milost je naprosto zásadní. Ale Ezau jí pohrdl. Dostal milosti skutečně hodně. V prvních osmi verších 36. kapitoly vidíme, že Bůh mu požehnal materiálně. Bůh požehnal jeho rodině, takže se rozmohl a stal se z něj veliký národ. Ale pro Ezau tyto věci nic neznamenaly. Připadalo mu to tak nějak samozřejmé, normální. Jako by nebylo zač děkovat a vzdávat Bohu chválu. Jeho srdce nebylo touto Boží milostí proměněno. Jeho srdce se neupínalo k Bohu, který dává svou milost, ale celý jeho život ukazuje na svět, který hrál

první housle v Ezauově životě. Hřích si omotal Ezaua kolem prstu a tak se stal Ezau navěky varováním pro všechny, aby nepohrdali Boží milostí a nedali se strhnout svým sobectvím, ale mocí Ducha překonávali své hříšné sklony.

III. Ezaův lid

Poslední věc, na kterou se musíme podívat je lid Edómu, jak je popsán v této kapitole. Jsou tady tři pokolení Ezauových synů. Jsou zde předáci, náčelníci nebo vůdci lidu z řad Ezauových podomků. Dále jsou vyjmenovaní králové, kteří také pocházeli z Ezaua. Bůh Ezauovi skutečně velmi požehnal. Ale Ezau je tragickou postavou. Už jsme viděli, že měl zůstat v Božím srdci a také zůstal. Přesto mezi Edómci a Izraelci panovalo nepřátelství.

Nepřítel Božího lidu

V této kapitole máme poslední zmínku o Ezaovi v knize Genesis. Je zmiňován i nadále – Ezau, nebo Edóm je ještě asi 200x v Písmu. Jákob nebo Izrael asi desetkrát více. Edóm je vždy dále spojován s nepřátelstvím vůči Izraeli. Teprve král David dobyl Edóm a podřídil Edómce nuceným pracím. Ale i tam měli potomci Ezaua výhodu – třetí pokolení mohlo začít sloužit Bohu Izraele společně s Izraelci.

Synové, kteří se jim narodí, směji v třetím pokolení vstoupit do Hospodinova shromáždění. (Dt 23,9)

To je něco, co neplatí o žádném jiném lidu. Poslední zmínka o Ezauovi ve Starém zákoně je:

„Zamiloval jsem si vás, praví Hospodin. Vy však se ptáte: ‚Kde je důkaz, že náš miluješ?‘ Což nebyl Ezau Jákobův bratr? je výrok Hospodinův. Jákoba jsem si zamiloval, Ezaua však nenávidím. Proto jsem obrátil v poušť jeho hory, jeho dědictví v step pro šakaly.“ (Mal 1,2-3)

Verš z listu Židům, který jsme četli na začátku je poslední zmínkou o Ezauovi v Novém zákoně. To nás vede k poslední věci.

Varovný příklad pro křesťany

Ezau je varovným příkladem pro křesťany. Bůh si vybral nevěřícího člověka, aby se stal výstrahou pro věřící. Z jeho života se máme učit o tom, co to znamená lehkovážnost, co znamená dívat se na vnější věci a nepátrat po vnitřních, co to znamená nestřežit srdce. Slova z listu Židům říkají: Hledte, aby někdo nepromeškal Boží milost. Vrcholem zjevení Boží milosti je Pán Ježíš Kristus. Pro křesťany je to výzva, aby nezačali ve svém životě spoléhat na sebe, aby nebyli nevěrní nebo se nestali bezbožnými – aby nejednali tak, jako kdyby Bůh nebyl. Je to pro nás výzva, abychom šli ke Kristu a hledali Jeho věci, starali se na prvním místě o Jeho království, dívali se na to, jak můžeme na prvním místě sloužit Bohu, potom bližnímu a teprve nakonec sami sobě. To nikdy nedokážeme bez Krista. Vraťme se tedy zpátky k Židům 12:

Proto i my, obklopeni takovým zástupem svědků, odhodme všecku přítěž i hřích, který se nás tak snadno přichytí, a vytrvejme v běhu, jak je nám uloženo, s pohledem upřeným na Ježíše, který vede naši víru od počátku až do

*cíle. ... ,Posilněte proto své zemdlené ruce i klesající kolena‘ ... Dbejte na to, ať nikdo nepromešká Boží milost ... Budme vděční za to, že dostáváme neotřesitelné království, a služme proto Bohu tak, jak se jemu líbí, s bázní a úctou. Vždyť ,náš Bůh je oheň stravující‘.
(Žd 12,1-2.12.15.28-29)*

Amen.

KDE JE HRANICE PODŘÍZENOSTI AUTORITÁM?

Jaroslav Kernal

Článek na stránkách *Soli Deo Gloria* – [zde](#).

Ve svém předchozím článku ([zde](#)) k tomuto tématu jsem se zabýval otázkami, které nám měly pomoci porozumět vládním nařízením ve světle Písma. V tomto článku se chci zaměřit na to, co jsem v uplynulém roce slyšel hned několikrát – neposlechnout nařízení vlády je možné jenom tehdy, když vláda církvi zakazuje kázat evangelium. Ve všech ostatních případech je potřeba, aby se křesťané podřídili a přijali všechno, co jim vláda ukládá. Skutečně je to tak? Opravdu stanovuje Písmo tuto hranici?

V komentáři ke knize *Skutků* od Johna Stotta se můžeme dočíst, že „křesťané jsou voláni k tomu, aby byli svědomitými občany, a všeobecně vzato se podrobovali lidským autoritám. Ale pokud daná autorita zneužívá Bohem danou moc k tomu, aby přikazovala, co Bůh zakazuje, nebo zakazovala to, co Bůh přikazuje, pak je povinností křesťana neposlechnout lidskou autoritu a poslechnout Boha.“ (John Stott, *Zápas mladé církve*, Praha 1999, s. 115–116).

Ve světle toho, co se děje s církví v posledním roce to vypadá, že Stottova slova obecně platila do konce roku 2019, ale nejpozději od března roku 2020 už neplatí. Když dnes stát přikáže křesťanům, že se nemají shromažďovat,

křesťané poslechnou. Když stát zakáže křesťanům uctívat Boha společným zpěvem, křesťané to poslechnou. Je opravdu na státu, aby určoval církvi, kolik lidí se může účastnit společného uctívání, kdo a kdy se může během bohoslužby postavit, zda se křesťané mohou pozdravit podáním ruky, jak mají slavit Památku Páně, jak mají křtít? Koho máme poslouchat? Máme se ve všem a bezvýhradně podřizovat vládním příkazům a nařízením? Neříká nám to Boží slovo v Římanům 13 a v 1. Petrově 2? Ano, oba texty mluví o podřízenosti vládním autoritám. Ale nejsou to jediné texty, které v Písmu máme. A ani jeden z těch textů nemluví o *bezvýhradné* poslušnosti vládním autoritám. Na tyto texty se podíváme v následujících článcích, dnes se podíváme na příklady z Písma a z historie, které velmi jasně ukazují, že zvěstování evangelia není tou hranicí, kterou Písmo stanovuje ohledně poslušnosti autoritám.

Příklady z Božího slova

V Božím slově najdeme docela dost textů, kde lidé z nějakých důvodů neposlouchají nařízení těch, kteří stojí v autoritě. Někdy jsou tyto důvody vysvětlené, jako když například porodní báby Šifra a Púa v Egyptě nezabíjely novorozené chlapce, jak jim to faraon přikázal, ale místo toho lhaly faraonovi, když říkaly, že „Hebrejky nejsou jako ženy egyptské; jsou plné života. Porodí dříve, než k nim porodní bába přijde“ (Ex 1,19). Děly to proto, že se bály Boha (Ex 1,17) a Bůh požehnal jejich domům. Tyto ženy se nechtěly dopouštět hříchu, takže i když jim faraon nařizoval zabíjet nově narozené chlapce, ony to nedělaly.

V jiných případech žádné vysvětlení nemáme a můžeme se jenom dohadovat, proč daná osoba neposlechla. Takovým příkladem může být Mordokaj, strýc Estery, která se stala ženou perského krále Achašveróše. Král povýšil Hamana nad všechny velmože v zemi a přikázal všem, kteří zasedali v královské bráně, aby „klekali a klaněli se před Hamanem ... Ale Mordokaj neklekal a neklaněl se“ (Est 3,2). Jedinou Mordokajovou odpovědí bylo, že je Žid (Est 3,4), což nám moc nepomáhá, protože i mezi Židy bylo v pořádku prokazovat úctu výše postaveným lidem tím, že se jim klaněli (viz např. Jákobovi synové před svým bratrem Josefem – Gn 43,26.28, nebo Mefíbošet, který kleká a klaní se před Davidem – 2S 9,6).

Jiné to bylo v případě, kdy lidé byli nuceni poklonit se před modlou, což je hříchem. Nejznámější je příběh tří mládenců z knihy Daniel, kteří se odmítli poklonit soše krále Nebúkadnesara, i když jim hrozil trest smrti. Dokonce řekli králi, že mu ani nemusí své jednání vysvětlovat! A dodali:

Jestliže náš Bůh, kterého my uctíváme, nás bude chtít vysvobodit z rozpálené ohnivé pece i z tvých rukou, králi, vysvobodí nás. Ale i kdyby ne, věz, králi, že tvé bohy uctívat nebudeme a před zlatou sochou, kterou jsi postavil, se nepokloníme. (Da 3,17-18)

V knize Daniel najdeme i další dva příklady toho, kdy někdo vzdoruje autoritě. Prvním je Danielovo odmítnutí jíst lahůdky z královského stolu (Da 1,8-16). Existují mnohé teorie, jimiž se lidé snaží vysvětlit, o co šlo, nicméně

samotný text říká pouze to, že pro Danielovo svědomí bylo nepřijatelné jíst královské lahůdky a pít víno z královského stolu, takže to odmítl. A Bůh mu otevřel dveře a dal mu dojít slitování, přestože odmítl královské nařízení.

Druhým příkladem je nejznámější příběh knihy Daniel – Daniel ve lví jámě. Král zakázal všem lidem modlit se ke komukoliv jinému, kromě něj samotného.

Když se Daniel dověděl, že byl podepsán přípis, vešel do svého domu, kde měl v horní pokoji otevřená okna směrem k Jeruzalému. Třikrát za den klekal na kolena, modlil se a vzdával čest svému Bohu, jako to činíval dříve. (Da 6,11)

Ubohý Daniel! Copak nemohl vydržet měsíc bez modlitby? Dnešní křesťané by mu mohli být vzorem – vydrží bez společného shromáždění i rok! Nemohl se modlit potichu? Vlk by se nažral a koza by zůstala celá! Daniel jednal, jak bylo jeho zvykem bez ohledu na zákon, který mu toto jednání zakazoval. A Bůh se mocným a zázračným způsobem zastal svého služebníka.

Dalším případem neuposlechnutí autority může být jednání Elijášovo, když ho král chtěl nechat předvést. Místo pokorné poslušnosti seslal Elijáš na dvě skupiny vojáků oheň z nebe, který je pohltil. Teprve se třetí skupinou šel za králem – a to jenom proto, že k němu promluvil Hospodinův anděl, který mu řekl, aby se nebál (2Kr 2,9-15).

A co třeba královna Ester, která navzdory jasnému královskému zákonu, vstoupila do vnitřního nádvoří ke králi – pokud by jí král nedal milost, musela by zemřít (Est 4,8-5,2).

Nebo správce domu krále Achaba Obadjáš, který ukrýval sto Hospodinových proroků, které se královna Jezabel rozhodla vyhladit (1K 18,4). Ani mágové z východu, kteří se přišli poklonit nové narozenému králi, se nevrátili do Jeruzaléma, aby oznámili Herodovi, kde ho najde. Pavel se neřídil příkazem místodržitele krále Arey, ale nechal se tajně spustit v koši z hradeb, aby unikl (2K 11,32-33). A mohli bychom pokračovat řadou dalších příkladů.

Příklady z historie i současnosti

V roce 1662 anglický parlament vydal zákon o jednotné bohoslužbě (The Act of Uniformity). Zákon předepisoval, že veřejné modlitby, vysluhování Památky Páně a další řády se mají v každé církvi provádět podle toho, jak je to předepsané v Knize modliteb, kterou se řídí anglikánská církev. V reakci na to více než dva tisíce kazatelů vystoupilo z anglikánské církve, protože odmítli slíbit, že se budou řídit tímto zákonem. Zákon se vztahoval na všechny církve, nejenom anglikánskou, takže se mnozí kazatelé, jako např. John Bunyan, dostali do vězení, protože se odmítli podřídít tomuto zákonu, ale dále kázali ve svých sborech. Lidé jako Bunyan mohli udělat dvě věci – buď slíbit, že nebudou kázat, což udělat nemohli, nebo přijmout předepsanou liturgii, což také udělat nemohli. Možná dnes kroutíme hlavou nad jejich úzkoprsostí, ale jasné učení Božího slova jim nedovolovalo přijmout ani jednu z těchto podmínek.

V našich zemích v době rekatolizace bylo hrdelním zločinem vyznávat jiné náboženství, než římský katolicismus, vlastnit zakázané (tj. evangelické) knihy nebo Bibli, scházet

se ostatními lidmi k biblickému vzdělávání. A přece byli mnozí ochotní riskovat své životy a tajně četli pašované knihy, scházeli se po nocích v lesích, stodolách nebo kůlnách a uctívali Pána Ježíše Krista navzdory krutým trestům, které je čekaly v případě vyzrazení.

V komunistické Číně existuje církev, která je podřízena státu a je kontrolována státem – jde o tzv. Hnutí trojí soběstačnosti. A je řada opravdových křesťanů, kteří jsou součástí této státní církve. Vedle toho existuje mnoho církví, které nejsou součástí tohoto Hnutí. Z hlediska čínských zákonů jsou tyto církve nelegální. A jako takové jsou pronásledované. Přesto se nechtějí připojit ke státní církvi, protože to vnímají jako kompromis se světem a odklonění se od jasného učení Božího slova.

V knize „Smělý jak beránek“ (vydal Hlas mučedníků v r. 1999) je popsán životní příběh v té době ještě žijícího čínského pastora Samuela Lamba (1924–2013), který kvůli své víře strávil dvacet let v komunistickém žaláři. Potom, co byl propuštěn, znovu kázal Boží slovo. Znovu a znovu mu státní policie zakazovala kázat, dělala razie v jeho domě, který sloužil také jako modlitebna církve. Vyhrožovali křesťanům z jeho sboru a varovali je před chozením do toho sboru. Po jedné takové razii, zatčení, výsleších a propuštění se Samuel vracel domů a na ulici před svým domem viděl skupinu křesťanů z jejich sboru, jak čtou ceduli na dveřích. Stálo na ní: *Stát se mnohokrát snažil převychovat Samuela Lamba, ale on na to nereagoval. Protože odmítl spolupracovat, všechna setkání v této budově jsou napříště zrušena. Vstup kohokoliv za tímto účelem je zakázán a je trestný.* Měli

křesťané poslechnout? Měli se podřídit autoritě? Měli se stát součástí státní církve, aby si zjednodušili život? Samuel Lamb řekl svým bratrům a sestrám: „Budeme důvěřovat Pánu. Jsme v jeho rukách. Vzpomeňte si, co říká Písmo: Na stříbro kelímek, na zlato pec...“ Členové sboru přes vyhrožování policie ignorovali zákaz a denně dál veřejně přicházeli a s nimi další, kteří hledali Pána.

Závěr

V případech z Písma i z historie, kdy se lidé vzepřeli světské autoritě, se jen výjimečně jedná přímo o zvěstování evangelia – v Písmu najdeme v podstatě jenom jeden případ v knize Skutků, ve čtvrté a páté kapitole. Ostatní případy jsou natolik různorodé, že dovedly církve k stanovení principu, který jsem v citaci Johna Stotta uvedl na začátku: Pokud daná autorita zneužívá Bohem danou moc k tomu, aby přikazovala, co Bůh zakazuje, nebo zakazovala to, co Bůh přikazuje, pak je povinností křesťana neposlechnout lidskou autoritu a poslechnout Boha. Proto je pro mnoho křesťanů v Číně nepřijatelné stát se součástí státní církve. Proto se tajní evangelíci u nás raději vzdali majetku, mnohdy také rodiny a někdy dokonce života, než aby zapřeli svou víru nebo dobrovolně vydali evangelické knihy. Poslušnost Bohu a jeho Slovu pro ně znamenala víc než toto. Musíme si klást otázku, zda hrozba onemocnění čínskou chřipkou je skutečně tak vážnou věcí, že kvůli ní je lepší opustit Boží slovo a řídit se nařízenými světa.

Boží slovo nevede křesťany ke vzpouře proti světským autoritám. Naopak, křesťané mají být těmi nejlepšími obča-

ny své země. Ale pokud je jejich světské autority vedou proti Božímu slovu, nemohou být svědectvím o Boží milosti, jestliže odsunou poslušnost Bohu na druhé místo za poslušnost lidem. Autor listu Židům připomínal křesťanům jejich odvahu i útrapy, kterým museli čelit krátce po svém obrácení:

Jen si vzpomeňte na dřívější dny! Sotva jste byli osvíceni, už jste museli podstoupit mnohý zápas s utrpením; někteří tím, že byli před očima všech uráženi a utiskováni, jiní tím, že stáli při postižených. Vždyť jste trpěli spolu s uvězněnými a s radostí jste snesli i to, že jste byli připraveni o majetek, neboť víte, že máte bohatství lepší a trvalé. Neztrácejte proto odvahu, neboť bude bohatě odměněna. (Žd 10,32-35)

Kéž je nám Pán milostiv a dává nám odvahu stavět na Božím slově na prvním místě, mít první přikázání (milovat Boha) na prvním místě a druhé až na tom druhém.

www.solideogloria.cz

© SoliDeoGloria.cz

Praha 2021